

KAMNIŠKI

TEKSTILEC

glasilo
delovne organizacije

Svilunit

Kovinarska 4 • Kamnik

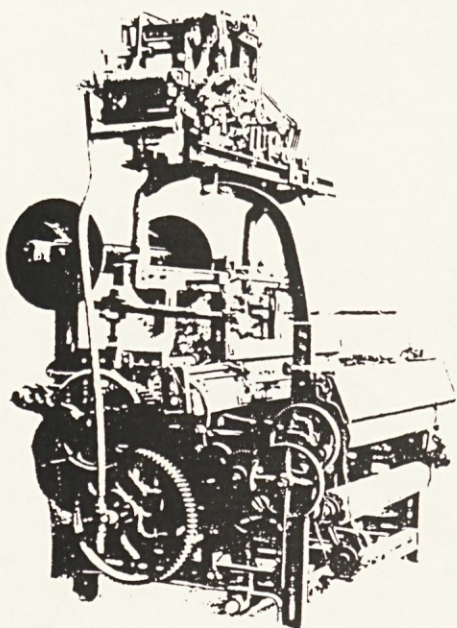
letnik XXIII • leto 1985 • številka

5~6

Vsebina:

Osrednja tema: Za in proti prazniku	1
Iz uradnih listov za življenje: Še o dopustih	2
Proizvodna dogajanja: IMB '85 KÖLN – vse v znamenju elektronike Predstavlja se ena »nerjavečih« – f. Thies Dolgo in vroče poletje . . . tudi zaradi minulega dela V prelepi dolini Srebrni znak ZSSS – Kiki	3
Iz dela DPO in društev: Še več, še boljše Kljub težavam uspešni Gašenje s Halonom Bila sem na prazniku mladosti Prijatelja spoznaš v nesreči	4
Upokojili so se: Emi Peperko, Marija Škapin, Tone Marija Janežič in Lada Beč	5
Bodica: Med listi papirja	6
Športne novice: Komur je delo sreča, mu ni težko	7
Za razvedrilo	8
Za vaš spominski album	9

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
Letnik XXIII. št. 5 – 6 1985
Glasilo delovne organizacije
»SVILANIT« Kamnik
Glasilo urejuje uredniški odbor
Adi Kužnik, Anka Hubad, Zdenka Bricelj,
Jožica Lanišek-Golob, Alojz Jerman
Odgovorni urednik: **Bogo Wiegale**
Tehnični urednik: **Ivana Skamen** in
Andrej Verbič
Naklada: 900 izvodov
Grafična izvedba: **Franjo Jereb – Idrja**

Namesto uvodnika o počitnicah

Bliža se čas poletnih dopustov. Vsaj za nekaj časa se bo zdaj enemu zdaj drugemu odmaknil vsakdanji delovni ritem, ne bo potrebno zgodnje vstajanje, utihnil bo ropot šivalnega, tkalskih in previjalnih strojev; za nekaj časa se bo počitniškemu razpoloženju umaknilo vsakdanje delo na pisalnem stroju, računskem stroju, nenehno brnenje telefonov bo onemelo v hladnih morskimi valovih ali izginilo z gorskim vetrom nekje v planinah. Želje Svilanitovih delavcev za dopustovanje so različne, vendar so v večini usmerjene na jadransko obalo na toplo primorsko sonce. V enoletni sezoni nam obseg obstoječih počitniških objektov še ne more zagotoviti počitnikovanja v naših domovih vsem prosilcem, zato ima komisija za družbeni standard, ki proste kapacitete dodeljuje, obilico napornega dela, preden pravilno in pravično razdeli pravico do uporabe počitniških objektov posameznikom in njihovim družinam v sezoni. Delavci Svilanita iz leta v leto povečujemo obseg počitniških objektov z dokupom prikolic; velik del sredstev sklada skupne porabe pa namenimo za izboljšanje kvalitete bivalnih in drugih pogojev v počitniških prikolicah, hišicah v Novem Gradu, domu na Rabu in počitniški planinski koči na Veliki planini; veliko sredstev pa porabimo za ohranitev obstoječega standarda teh objektov ter za tekoče poslovanje v času njihovega obratovanja. Pri razporejanju čistega dohodka in celotnega sklada sredstev skupne porabe smo za leto 1985 namenili za vzdrževanje in obnavljanje počitniških domov naslednja sredstva:

za počitniški dom na Rabu 4.000.000

din, za tri počitniške hišice v Novem Gradu 1.743.000 din, za Veliko planino 155.000 din, za prikolice 140.000 din, kampiranje prikolic 1.082.500 din, za najnujnejša vzdrževalna dela 500.000 din. S tem namenjenim denarjem se bodo uresničila (ali pa so se že) predvidena dela, izboljšave in popravila objektov, kot je predvidila komisija za družbeni standard, inventurna komisija in delavci, zadolženi za to področje dela v vzdrževalni enoti in splošno-kadrovski službi. Počitniške prikolice, ki so v večini prezimovale v kampih ob jadranski obali, so že dobile svoj prostor, saj je pridna in marljiva ekipa iz vzdrževanja s šoferjem kombija že opravila svoje delo. Le baldahinov še niso postavili. Zato bo potrebna ponovna turneja delovne ekipe, povečana z marljivimi rokami, ki bodo počistile prikolice, saj se čez zimo nabere prah in umazanija. S tem bo preprečena nejevolja prvih obiskovalcev, ki radi trdijo, da prikolice ob njihovem prihodu niso zadosti čiste. Počitniškemu domu na otoku Rabu je bil namenjen precejšen del sredstev in vanj so vložili precej dela, da so uredili kanalizacijo in s tem odpravili večer problem greznice, zaradi katerega smo se stalno otepali z inšpekcijskimi službami občine Rab in soseščino doma. Marljiva ekipa naših vzdrževalcev je opravila najnujnejša dela, tako da je izpeljala vse iztoke v greznico, zamenjala je oba bojlerja in postavila ogrodje za trto na parkirnem prostoru za domom, tako, da bodo v prihodnosti avtomobili parkirani v hladu divje trte. Gostujoči naj se ne čudijo spremembi, mimo doma teče cesta, tako

da na parkirišče ne bo potrebno mimo jedilnice, pač pa po čisto pravi cesti. Dom bo letos dobil tudi novo obleko – »fasado«, tako da bo tudi njegov zunanji izgled lepši. Vsem obiskovalcem Raba pa sporočamo, da smo tudi letos nagovorili mojstra Grdena, da bo prevzel upravniške posle in s tem skrb za dobro počutje počitnikarjev. Idlične počitniške hišice v borovem gozdu v Novem Gradu so doživele temeljito notranjo prenavo. Z obrtnim podjetjem iz Cerkelj smo sklenili dogovor za podbetoniranje hišic tako, da so s tem posegom pridobile na trajnosti in svoji življenjski dobi. Verande hišic in stranišča imajo nov tlak, v hišicah bo topla voda, kar smo dosegli z montažo bojlerjev, pijačo pa si boste lahko ohladili v hladilnikih, ki smo jih nabavili, njihovo obratovanje pa bo omogočila nova električna napeljava. Stare mize in klopi na verandah bodo zamenjale rex garniture stolov in mizic. Upamo, da boste zadovoljni z novo notranjo podobo in da bo s tem izboljšano vaše udobje med dopustom. Da ne bomo govorili samo o morju, pogledjmo še malo više – na Veliko planino. Lani smo jo na novo prekrili, zato bomo letos poskrbeli za zamenjavo omaric v kuhinji, opravili najnujnejše barvanje in popravilo ograje. Upamo, da bodo vložena sredstva in delo za počitniške objekte zagotovila dobro počutje in obnovila delovno voljo in moč vsem delavcem, ki bodo dopustovali v njih. Vsem želim veliko sonca, tople vode, hladnega vetra na gorskih vrhovih, predvsem pa veliko veselja in nič kislega vremena in kislega volje. Alojz Jerman

Osrednja tema

Za in proti prazniku

Izmišljena zgodba

Marija zre v ogledalo. Pogled se sreča s pogledom, ki ga komajda prepozna. Rahlo zasenčene oči so romantične, lica zaradi rdečila mladostna, ustne, rahlo razprte, kot bi jim pravkar ukradel poljub. Všeč ji je njena nova podoba. Pogled zdrkne na predelano krilo, ki zglada kot novo. Rahle gube skrijejo odvečne kilograme, širok pas poudari vitek stas, ki ji ga je uspelo ohraniti tudi po porodu. Enostavna bluza jemlje krilu nekaj ekstravagantnosti, svileni rutica okoli vratu pa nekoliko let. Marija je zadovoljna, srečna. Odpravlja se na praznik. Oglasi se drobcena skrb, da njeno predelano krilo ne bo izbledelo ob novi garderobi sodelavk, ki bo priromala bogvedi od kod vse. Spomni se Majde in Ane, ki se do zadnjega, predprazničnega dne nista mogli odločiti za obisk praznika. Šola je, otrokom je treba kupiti kup potrebnih stvari, denarja bo še tako ali tako premalo. Na praznik pa bi radi šli v čem novem . . . Vsi pridejo. Ana je tudi jubilančka; dodatna skrb! »Bar« v kleti kar požira denar iz denarnic, doma pa . . . Marija si želi, da bi prišli; saj obleka ni pomembna, pa tudi v baru ni potrebno pustiti celega premoženja . . . Urške in Tončke že ni videla nekaj mesecev, od kar sta odšli v šivalnico. Med delom od statev ne more, med malico pa se tudi ne vidijo. Zvečer se bodo prav gotovo srečale, poklepetale in obudile spomine na stare čase. Na staro tkalnico. Srečala bo še druge; vsi bodo veseli, nasmejani. Prišli bodo brez pustih, odtujenih mask, ki si jih prenekateri nadenejo na delu. Imela se bo lepo, toplo ji bo pri srcu ob snidenju. Ob tem prijetnem, enkrat v letu doživitem večeru zbledijo problemi, tudi tisti z obleko . . . Še zadnji pogled in Marija odhiti v večer. Srečna je; srečna je predvsem zato, ker bo z ostalimi praznovala praznik tovarne; njen praznik!

Ena izmed osemsto

Lahko bi napisali osemsto zgodb, vsako nekoliko drugačno; nekaj bi bilo zagotovo podobnih Marijinim. A tudi drugačnih; vsakdo izmed nas doživlja praznik drugače, po svoje. Po zadnjih letih sodeč, bi lahko zapisali, da ga polovica delavcev sploh ne doživlja! To je tisto, kar nas lahko skrbi – praznik jim niti ni všeč, niti jim ni zoprno, ampak ga enostavno ne poznajo; te misli je potrdila tudi ANKETA, v kateri je sodelovalo le 378 delavcev. Niti polovica. Torej ne moremo iskati edinega odgovora v materialni stiski delavcev, ampak bi ga morali poiskati kje drugje! Kje? Verjetno v nas samih; le 44 % delavcev nas zanima usoda praznika naše tovarne.

Smo si tuji v »drugem domu?«

Dandanašnja nagliča je marsikoga od nas potegnila v vrtnice življenja, iz katerega ne moremo več v preproste, mirne vode vsakdanjega življenja. Nihče nima več časa za nikogar, pogovarjati se komajda še znamo, pa še to le o cenah, draginji . . . Obiski k prijateljem so redki, še za uslugo ne prosimo več prijatelja, da bi je ne bilo treba vrniti. Zapiramo se vase, v svoje domove, skrivamo svoje veselje in stiske, svoje bogastvo in revščino. Ne mislimo, da bi nam bilo lažje, če bi si podelili stisko ali veselje, ki vsakega izmed nas kdaj pa kdaj sreča. Ne zanimajo nas več drugi, tudi najbližji sodelavci, čeprav dan za dnem preživimo skupaj polovico dneva, delamo za skupni cilj, ki nam vsakega dvanajstega da plačo. Če smo takšni, pravdaleč od resnice pa nismo, potem ni težko ugotoviti, da nam takšnim seveda ni mar praznovanje, prisrčen klepet, dobra šala . . .

Luknja v tovariških odnosih?

Pa razpredajmo misli še naprej. Izpolnjeni anketni lističi za napisanimi besedami marsikaj skrivajo. Tudi klice v sili, naj se sredstva porazdelijo **pravično** med vse delavce! Podčrtano pravično, kar lahko preberemo »med vrsticami«, da v Svilanitu sredstva delimo tudi nepravično! Celo zlobne pripombe, naj si »preostala sredstva vodilni porazdelijo med seboj, ker imajo zelo nizke OD!« nam dajo ob tem misliti, da delavce

Oglejte si rezultate ankete, komentar pa si ustvarite sami!

Od 850 zaposlenih delavcev je anketne lističe izpolnilo 378 delavcev ali 44 % vseh zaposlenih.

- Za tovarniški praznik v doseđanji obliki (svečano praznovanje za vse delavce »Svilanita« je glasovalo **160 delavcev**.
- Za predlog, da se tovarniški praznik v bodoče praznuje skromnejše (svečana seja delavskih svetov s podelitvijo priznanj jubilarantom in nagrajencem, vsako 5. leto pa bi bilo praznovanje svečanejšo za vse delavce) je glasovalo **218 delavcev**.

Zaradi skromnejšega praznovanja bi prihranili letos okoli 100 starih milijonov. Sredstva naj bi se namenila:

- za pripravo del oziroma izgradnjo koč na Veliki planini – 40 delavcev,
- za nakup počitniških objektov na morju – 60 delavcev,
- za nakup garsonjere v Kranjski gori – 35 delavcev,
- za obogatitev sklada stanovanjskih sredstev – 38 delavcev.

Dodatni predlogi delavcev:

- za porazdelitev sredstev delavcem – 38 delavcev,
- drugo: upokojevcem za minulo delo, socialno ogroženim, za preventivno okrevanje, večji regres – 7 delavcev.

nekaj v odnosih žuli, morda celo mislijo, da so vodilni odveč . . .

So pa tudi delavci, ki jim praznik pomeni več kot to, nekateri bi ga, v šali povedano, praznovali kar večkrat na leto . . .

Pa vendarle, vseh glasov za in proti je bilo le 378, le 44 % vseh glasov Svilanita, medtem ko se jih 56 % sploh ni odzvalo na anketo. Bi njihovo mnenje obrnilo odločitev o obstanku ali odpravi tovarniškega praznika? Odgovora ne bomo zvedeli. Lahko si mislimo, da jim je pač vseeno, da se njih ne tiče naš praznik, ki je tudi njihov!

Vsaka medalja ima dve plati

Če se pogovarjamo o prazniku ne moremo mimo tega, da si ne ogleđamo tudi praznik sâm pod drobnogledom. Od tistega nekdanjega preprostega praznovanja v šotoru, proizvodni enoti ali kje drugje ni ostalo veliko. Ostali so nagrajenci in vzrok, da imamo kaj praznovati. Ali pa so nekateri mnenja, da tudi tega ni! So bili težki časi, slabi delovni pogoji in skromen

napredek tovarne res tisti, ki so delavce Svilanita družili v tovariše, prijatelje na delu in praznovanju? Če je temu tako, potem lahko rečemo, da so nas »dobri časi Svilanita« opeharili za tiste človeške odnose, katerim gre predvsem pripisati napredek tovarne!

Ali pa z nami vendarle ni vse narobe? Oblika sedanjega praznovanja je res povsem drugačna od tistega, ko smo pred 33 leti praznovali prvo milijardo. Nekaj predlogov iz anketnih lističev je tudi takšnih, da bi bila praznovanja kot nekoč, a vprašanje je, če bi star način praznovanja uspel v novih okvirjih, novih časih.

Točilnica z glasbo, ki jo moderno imenujemo bar, kjer se toči boljša pijača, res marsikateremu nagrajencu pobeře nekaj tisočakov, stanjša kuverto z nagrado!

Naš praznik bi lahko minil tudi brez te! Praznovanje smo pred leti že preselili v Kamnik, pa kot vemo ni uspel najbolje . . .

A kot rečeno, rešitev uganke ne bomo našli v prazniku, poiskati jo bomo morali drugje.

Ivana Skamen

Iz uradnih listov za življenje

Še o dopustih

Pred vrati je sezona letnih dopustov. Že ob odmeri, pa do korišćenja zadnjega dneva letnega dopusta, pa tudi ob korišćenju izrednih dopustov, se pojavlja vrsta vprašanj, kako dopust izkoristiti, kakšne so pravice delavca in seveda, da zaradi nepravilne uporabe zakonskih določil ne bi bili pri letnem dopustu prikrajšani.

O času trajanja letnega dopusta pravi zakon o delovnih razmerjih takole:

91. člen

Letni dopust traja najmanj 18 delovnih dni in največ 30 delovnih dni v posameznem koledarskem letu, ne glede na to, ali dela delavec poln delovni čas ali krajši delovni čas od polnega.

Če delavec dela v posebnih delovnih pogojih, se lahko določi, da traja letni dopust več kot 30 delovnih dni, toda ne več kot 45 delovnih dni, za člane ladijskih posadk trgovske mornarice pa ne več kot 90 dni v posameznem koledarskem letu.

Za dela v posebnih delovnih pogojih se štejejo zlasti, dela pri virih ionizirajočih sevanj, delo posadke letal, delo posadke trgovskih ladij, delo pod zemljo, delo pod vodo, delo v bolnišnicah za duševne bolezni in v prosekturah, delo v tujih deželah s hudimi podnebnimi razmerami za življenje in delo ter delo delavcev, ki delajo zaradi posebnih delovnih pogojev manj kot 42 ur na teden.

Delavci določijo v samoupravnem splošnem aktu dela oziroma naloge, ki se opravljajo v posebnih delovnih pogojih.

Delavci določijo v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih povečan letni dopust delavcem, ki imajo najmanj 50 let starosti, ne glede na starost pa delavcem, ki jim je priznana najmanj 60 % telesna okvara, delovnim invalidom, ki imajo pravico do skrajšanega delovnega časa ter delavcem, ki negujejo in varujejo težje telesno ali zmerno, težje in težko duševno prizadeto osebo. Tako določeni povečani letni dopust lahko znaša skupaj največ 5 delovnih dni.

Pri odmeri letnega dopusta je potrebno vedeti, da je ta določen z delovnimi dnevi. Ne glede na to, ali je v OZD pet ali šestdnevni delovni teden, se štejejo vsi dnevi razen nedelj in praznikov kot delovni dnevi, torej tudi sobote in je pri določenju trajanja letnega dopusta oziroma določitvi števila delovnih dni za dopust potrebno upoštevati tudi sobote, ne glede na to, ali se ob sobotah dela ali ne.

Delavci določijo v Pravilniku o delovnih razmerjih na osnovi zakona dolžino letnega dopusta v odvisnosti od delovnih pogojev, kot so teža dela, zahtevnost dela, vpliv

dela in delovne okolice, telesne in duševne napetosti pri delu oziroma drugih posebnih pogojev dela, od delavčeve delovne dobe in drugih obdobij, ki se všteto v delovno dobo, od delovnih uspehov delavca pri delu in posebnih socialnih in zdravstvenih razmer, v katerih delavec živi.

V pravilniku o delovnih razmerjih smo v naši delovni organizaciji določili po posameznih kriterijih sledeče pravice do letnega dopusta:

Delavec ima pravico do letnega dopusta po delovni dobi:

- do 5 let: 18 delovnih dni
- od 5 do 10 let: 21 delovnih dni
- od 10 do 15 let: 24 delovnih dni
- od 15 do 20 let: 27 delovnih dni
- od 20 let dalje: 30 delovnih dni

Dolžina letnega dopusta po navedenih merilih se določi po delovni dobi, ki jo bo delavec dobil do konca leta v temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji.

Delavcu, ki je:

1. prebil več kot 7 let v temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji, se poveča dopust za en delovni dan;
2. delavcu, ki je prebil več kot 14 let v temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji – dva delovna dneva.

Letni dopust se delavcu lahko poveča glede na delovne pogoje, na katerih delo zahteva izredne telesne napore v naslednjih primerih:

1. kdor je razporejen na nočno delo in dela v nočni izmeni več kot 6 mesecev nepretrgom, si pridobi:
 - ženska 3 delovne dni
 - moški dva delovna dneva;
2. za fizični napor:
 - vsako delovno mesto, ki je ocenjeno z 8 točkami po kriteriju za fizični napor – en dan;
3. za umski napor:
 - delovna mesta, ki so po kriteriju za umski napor vrednotena z 9 točkami ali več – en delovni dan;
4. delovni pogoji:
 - če je delovno mesto ocenjeno z 9 ali 10 točkami – en delovni dan
 - za delovna mesta, ki so ocenjena za ropot z dvema točkama – 1 delovni dan
 - za delovno mesto kurjač – 2 delovna dneva
 - za delavce s posebnimi pooblastili – en delovni dan.

Glede na posebne socialne razmere se zviša letni dopust naslednjim:

- invalidom, ki jim je priznana najmanj 60 % telesna okvara – 5 delovnih dni,
- invalidom, ki imajo pravico do skrajšane delovnega časa – 5 delovnih dni,
- delavcem, ki negujejo in varujejo težje telesno ali zmerno težje in težko duševno prizadeto osebo – 5 delovnih dni,
- materam s 3 ali več otroki, katerih najstarejši še ni dopolnil 14 let starosti – dva delovna dneva,
- materam samohranilkam, ki imajo dva ali več otrok – dva delovna dneva.

Delavec oziroma delavka, ki je dopolnila 50 let starosti, si pridobi pravico do dodatnih 5 dni dopusta.

Delavcem, ki jim pripada povečani letni dopust zaradi invalidnosti oziroma varovanja invalidne mladine ali duševno prizadete osebe in dopolnjene starosti nad 50 let,

lahko znaša tako določeni povečani letni dopust največ 5 delovnih dni.

Učencem v gospodarstvu, ki so v uku pri temeljni organizaciji, pripada:

- dopust v dolžini 30 koledarskih dni med rednimi letnimi počitnicami,
- dopust v dolžini 7 koledarskih dni med zimskimi šolskimi počitnicami.

Dopust iz prvega odstavka tega člena mora učenec v gospodarstvu izkoristiti v navedenih obdobjih, nihče pa mu tega ne more onemogočiti.

Delavci, ki so mlajši od 18 let, imajo pravico do povečanega dopusta še za 7 delovnih dni.

93. člen ZDR

Delavec praviloma izrabí letni dopust v nepretrganem trajanju. V samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih delavci določijo primere, ko delavec lahko izrabí letni dopust v dveh ali več delih, pri čemer mora en del dopusta trajati nepretrgano najmanj 12 delovnih dni.

Določilo tega člena ZDR je prevzeto po mednarodni konvenciji, na osnovi katere naj bi delavcem bilo dano zagotovilo za obnovo moči, seveda, če bodo letni dopust izrabili za počitek.

Prav pri izvajanju tega člena zakona pa prihaja do številnih problemov, da je na eni strani v času glavne sezone vsem delavcem težko omogočiti nepretrgano koriščenje celotnega letnega dopusta, na drugi strani pa zelo pogosto to tudi ni interes delavca. Med zahtevami proizvodnega procesa in željami, delavca se običajno poišče ustrezna skupna rešitev, zapleti pa se pričnejo z obračunom letnega dopusta, ker se sobota šteje kot delovni dan, ne glede na to, ali se dela ali ne. Če bi delavec izkoristil celotni letni dopust v nepretrganem trajanju, bi bil obračun enostaven. Ker pa letni dopust delimo na več delov, je rešitev samo v »trajanju« letnega dopusta v sorazmerju z dolžino letnega dopusta in poračunom prostih sobot. Seveda pa pri tem nastopa še poseben problem »odmere in trganja« pri delavcih, ki si po vseh merilih pridobijo več kot 30 oziroma 35 dni letnega dopusta. Na osnovi zakona je maksimalno priznana dolžina letnega dopusta 30 oziroma 35 dni in se dnevi letnega dopusta zaradi prostih sobot odštejejo od te gornje meje in ne od npr. višjega števila dni letnega dopusta na osnovi meril, ki pa jih delavec ne more izkoristiti.

Iz sodne prakse pa je razvidno, da ni v skladu z zakonom določba, da ima delavec pravico izrabiti en dan letnega dopusta tistega dne, ki ga sam določi. Povsem odveč pa je razmišljati o zakonitosti koriščenja letnega dopusta po 4 ure ali pa celo manj. Letni dopust naj bi bil namenjen počitku, seveda pa v praksi letni dopust uporabljamo še za mnogo drugih namenov.

96. člen ZDR

Delavec izrabí letni dopust za tekoče koledarsko leto praviloma do konca koledarskega leta, v samoupravnem splošnem aktu se lahko določijo primeri, ko ima delavec pravico izrabiti del letnega dopusta nad 12 delovnih dni najkasneje do konca februarja naslednjega koledarskega leta.

Člani posadk trgovskih ladij in delavci, ki delajo v tujini, lahko v celoti izrabijo letni

dopust do konca naslednjega koledarskega leta ob pogojih, ki jih delavci določijo v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih.

Poseben komentar do kdaj letni dopust lahko izkoristimo, ob tem členu verjetno ni potreben. Omeniti velja le to, da smo v našem pravilniku o delovnih razmerjih predvideli koriščenje letnega dopusta po 31. decembru, vendar samo letni dopust nad 12 dni, če mu s strani TOZD ni bila omogočena izraba letnega dopusta zaradi vzrokov, na osnovi katerih so delavci dolžni delati prek polnega delovnega časa. Takšno koriščenje letnega dopusta odobri individualni poslovodni organ na pisni predlog vodje dela.

Delavec pa lahko izrabí cel letni dopust najkasneje do konca februarja tudi takrat, če je bil pred koncem koledarskega leta več kot mesec dni nepretrgoma v bolniškem staležu. Delavec pa lahko koristi del letnega dopusta nad 12 dni v naslednjem letu, če ga je pričel koristiti do 31. decembra in ga nato izkoristi v nepretrganem trajanju.

Delavec pa ima pravico do nadomestila osebnega dohodka zaradi odsotnosti z dela zaradi osebnih okoliščin (izredni dopust) v skladu z našim pravilnikom v naslednjih primerih:

98. člen ZDR

Čas odsotnosti z dela, ki se priznava v delovno dobo se ne odbije od letnega dopusta.

Če delavec med trajanjem letnega dopusta zbolí ali v drugih primerih, ko je delavcu priznana začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, se mu ta čas ne všteje v letni dopust.

Ob porokah, smrti in podobnih primerih se pogosto postavlja vprašanje, kako je s prosto soboto. Tudi za izredne dopuste velja določilo zakona, da se sobota šteje kot delovni dan. Zato npr. za poroko na prosto soboto delavec koristi dejansko samo en dan izrednega dopusta.

Tako o letnih dopustih zakon in naš pravilnik o delovnih razmerjih. Še kar nekaj dodatnih vprašanj se pojavlja, če delavec zapusti delovno organizacijo ali v njo pride, saj so odmere letnega dopusta v delovnih organizacijah različne in se včasih ob prehodu delavec počuti prikrajšanega, če letni dopust prenaša iz ene v drugo delovno organizacijo. Res pa je tudi to, da v letnem dopustu največkrat vidimo samo pravico, ki jo imamo, ne pa tudi namena samega dopusta. Pogosto pa na njegovo koriščenje vpliva še vrsta vzrokov, od bolezni do socialnih razmer. Zelo prav pa je, da delavec vsaj dva delovna tedna izkoristi za dejanski dopust in obnovo moči. Zaradi nenamenske izrabe letnega dopusta sigurno v kasnejših letih prihaja do posledic in letni dopust spet nenamensko koristimo za bolezen, ker bi sicer bili preveč prikrajšani pri osebnem dohodku zaradi bolniškega staleža. In tako se vrtimo v začaranem krogu. Pred letnim dopustom pa le odvrzimo te misli in se predajmo počitku ali aktivnemu odmoru na morju, v gorah, zdraviliščih in povsod tam, kjer si lahko nabere moči za naslednje mesece dela.

Proizvodna dogajanja

IMB '85 KÖLN vse v znamenju elektronike

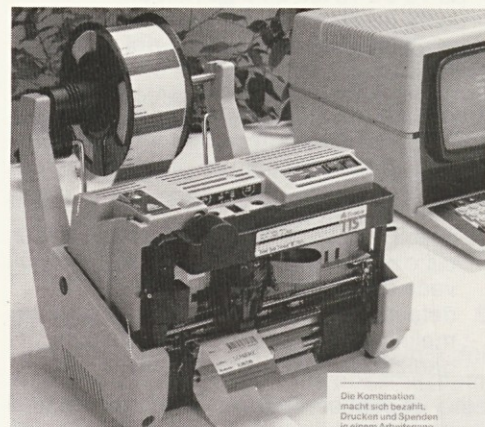
Na letošnjem mednarodnem sejmu konfekcijskih strojev in opreme v Kölnu so proizvajalci teh strojev zares presenetili. Skorajda ni več šivalnega stroja v klasičnem pomenu besede, kajti tudi v konfekcijsko industrijo prodira mikroprocesorska, elektronska in računalniška tehnika. Vse več je podarka v računalništvu tako v pripravi proizvodnje, pripravi za krojenje in izrezovanje krojev, v optimalnem izkoristku tkanine, vzorcih za vezenje, pakiranju, etiketiranju . . . Večina šivalnih strojev in naprav z mikroprocesorskim upravljanjem je visokoproduktivnih, njihovo upravljanje je enostavno, vendar pa je bolj komplicirano njihovo vzdrževanje. Žal so

Izbira optimalnega izkoristka za oblačilo na magnetni tablici

Polaganje krojnih delov na tkanino – vsak mm tkanine je dobiček pri najbolj ekonomičnem razrezu – s pomočjo računalnika

Tiskanje etiket in obesnih listkov s pomočjo računalnika

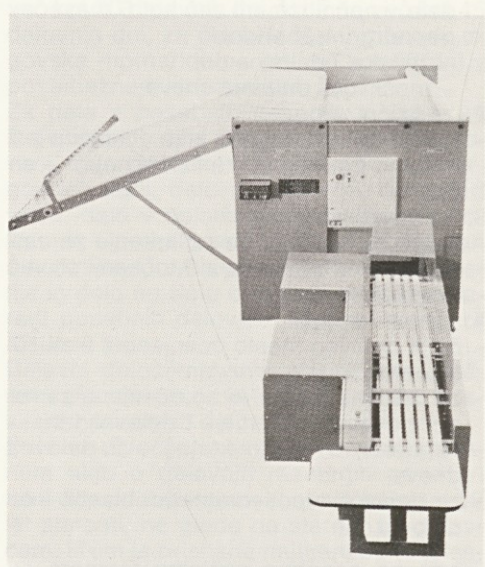

Pakirni stroj za gotove izdelke

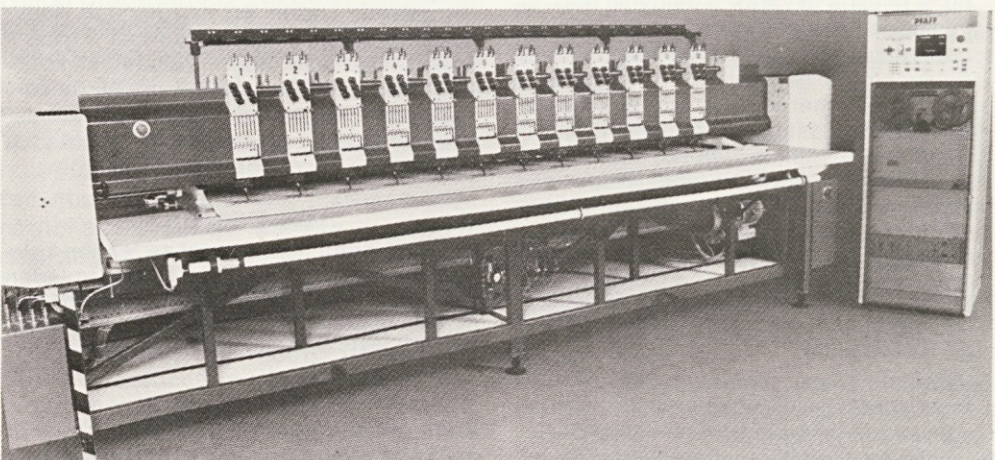
Večigelni avtomat za vezenje z 12 vezilnimi glavami z avtomatsko menjavo sukanca, voden z računalnikom

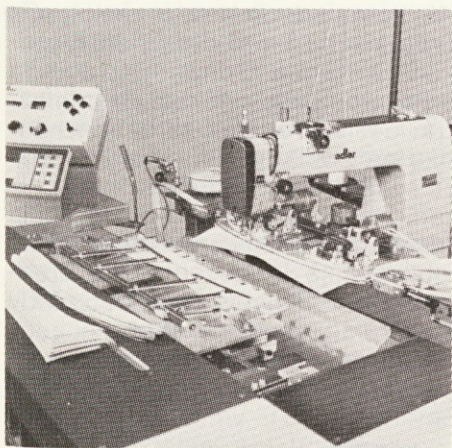
ti stroji zelo dragi in uporabni v velikih konfekcijskih obratih, da so vsaj malo izkoriščeni. Nekateri imajo združenih tudi po več šivalnih operacij hkrati. Naj bodo za začetek slike zgovornejšje od besedila, kaj več o novitetah, ki so svetu predstavljene vsake tri leta, pa morda v eni od naslednjih števil.

Anka Hubad

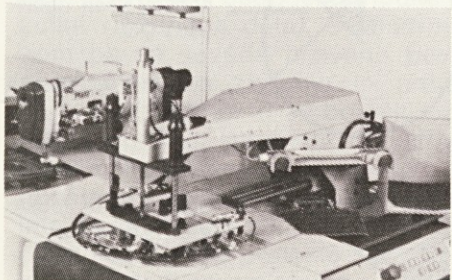

Zlagalna naprava za brisače, posteljno perilo – enostavnost upravljanja – kaj pa cena?

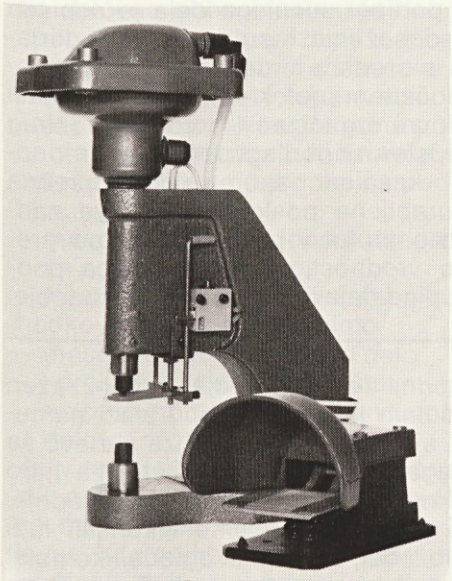

Procesorsko voden stroj – združeni dve šivalni opraciji pri izdelavi ovratnika

Mikroprocesorski avtomat za našivanje žepov – po zagotovitvi proizvajalca našiše 7 žepov na minuto. Koliko je izmeta, prodajalec ni povedal.

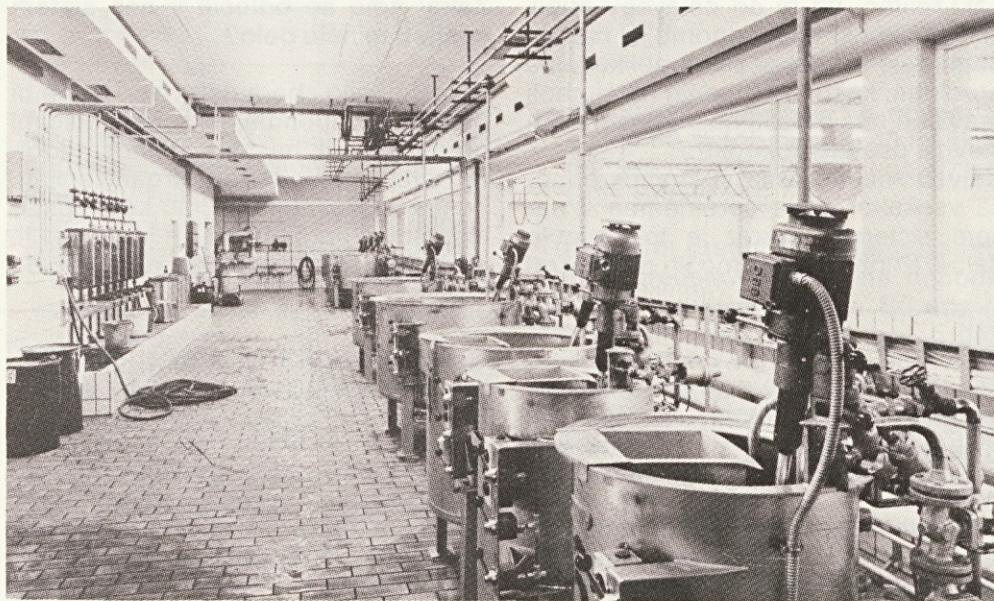
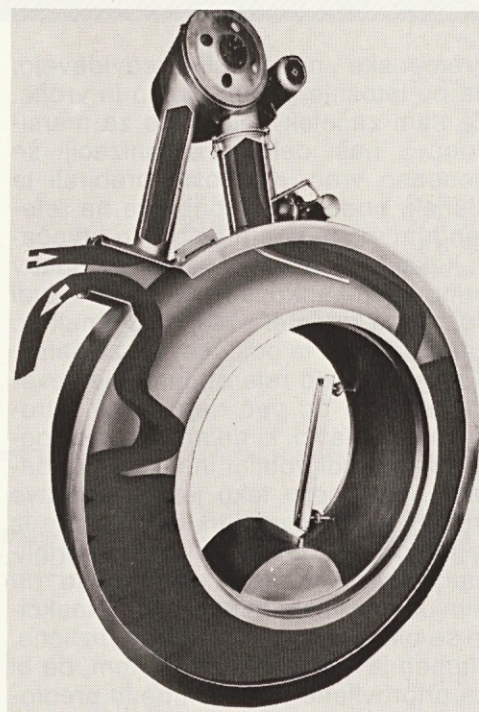

Pnevmatska stiskalnica za kovinske sponke in gumbe na tkanini (za športne bluzone, otroška oblačila)

Predstavlja se ena »nerjavečih« – f. Thies

Firma Thies se nahaja ob robu simpatičnega podeželskega mesteca Coesfelda v neposredni bližini Münstra, centra Vestfalije. Skoraj stoletna tradicija tega proizvajalca na področju tekstilne strojegradnje potrjuje renome, ki ga ima ta firma v svojem razvoju in proizvodnji barvarskih aparatov in strojev po celem svetu. Tukaj je potrebno omeniti veliko število aparatov za barvanje preje, instaliranih že leta in leta v poznanih tekstilnih tovarnah širom po svetu, kakor tudi pri nas. Tudi v proizvodnji strojev za diskontinuirano barvanje komadne robe, spada firma Thies v red vrhunskih proizvajalcev tekstilnih strojev. Pri tem se ima Thies največ zahvaliti stalnemu delu na raziskovanju in razvoju svojih proizvodov.

Zaradi stalne rasti stroškov se je Thies zadnja leta v popolnosti posvetil barvanju v kratki floti. Na to so jo prisilili rastoči stroški vode in energije, nadalje velika poraba dragih tekstilnih po-

Naše sanje: barvna kuhinja

možnih sredstev in v končni sekvenci tudi problemov okoli odpadnih voda. Tako se proizvodni program te firme deli v postrojenja za barvanje komadne robe in aparate za barvanje preje in prediva.

Potem ko je leta nazaj veljalo prepričanje, da je barvanje najidealnejše in najrentabilnejše, če se proces barvanja komadne robe kar se da odvija kontinuirano, je sedaj prišlo do enoglasnega in potrjenega mišljenja v korist diskontinuiranemu barvanju. Pri tem so odigrali odločilno vlogo – da naštejemo samo najvažnejše – sledeči faktorji: želja po proizvodnji visoko vrednih kvalitet materiala, tržišče, ka-

tero je z vsakim dnevom vse več odvisno od mode in vsa stremjenja k kratkotrajnim in stroškovno nizkim načinom oplemenitenja. Thies je na tem področju razvil in dodelal cel niz strojev, kateri bi morali zadovoljevati specifičnim zahtevam tekstilne industrije. Da se ne bi spuščal v tem članku v opisovanje posameznih značilnosti strojev za barvanje komadnega blaga, bi jih namenoma le nekaj naštel, da se že iz tega vidi, s kakšnimi problemi se seznanja kupec teh strojev, ki mora izbirati in se odločati za najboljšo varianto, ki bi zadovoljevala vseh zahtevam svoje proizvodnje in s

(nadaljevanje na 6. strani)

Tovarna pozamenterije

trac

MENGEŠ

Vsem kupcem priporočamo naše kvalitetne izdelke:

- vse vrste tkane elastike,
- elastične in neelastične trakove,
- vrvice, trak za zavese in druge dekorativne trakove.

Dolgo in vroče poletje . . . tudi zaradi minulega dela

Vremenske napovedi predvidevajo, da bo letošnje poletje dolgo in vroče. Že sam začetek poletja bo za marsikoga v naši delovni organizaciji še posebno vroč. Ko boste prebirali ta članek, bodo v teku priprave na referendum, na katerem se bomo odločali, kakšni bodo naši osebni dohodki v prihodnje. Lahko se pa seveda tudi zgodi, da bo imel »Tekstilec« majhno zamudo in bo ta odločitev že za nami. Kakšen bo izid referenduma, je seveda odvisno od več dejavnikov. Strokovni sodelavci, ki delamo na tem področju in tudi vodilni in vodstveni delavci, smo se v teku javne razprave trudili, da bi novosti in spremembe iz tega področja poskušali čim bolj približati vsem delavcem. Kako smo pri tem uspeli, veste najbolj sami. Reakcije so bile v različnih sredinah različne. Namen javne razprave ni v tem, da bi že pripravljene spremembe in predloge poskušali »vsiliti« delavcem, ampak želimo, da bi od delavcev dobili čim več konkretnih pripomb, ki nam bi pomagale pri dokončnem oblikovanju predloga, kako v prihodnje na čim bolj pravičen način deliti našo maso sredstev za osebne dohodke.

Največ »nezaupanja in strahu« prinaša vsekakor nova sprememba v našem sistemu. Tokrat je to »minulo delo«. Pripombe, ki smo jih največkrat

slišali v teku javne razprave, so bile sledeče: »Mi tega ne razumemo, sigurno bo to slabše za nas, delavce. Poskušajte nam to povedati tako, da bomo razumeli. Ali bomo iz tega naslova delili več ali manj? Povejte, koliko bo to denarja«, in še in še bi lahko naštevala. Sigurno, da je to ena od težjih tem, ki jo je težko predstaviti na popolnoma jasnem in preprost način, saj je potrebno naštevati ob razlagi večini delavcev nerazumljive ekonomske izraze. V našem »Informativju« smo objavili tudi več konkretnih izračunov. Na žalost ali pa na veselje nekaterih smo v isti številki objavili tudi prodajo koles in je bila večina Informativjev zaradi slednjega »razprodana«, tako da so tisti delavci, ki jih je ta tema zanimala ostali praznih rok. V posameznih sredinah pa smo poskušali to temo delavcem predočiti čim bolj razumljivo.

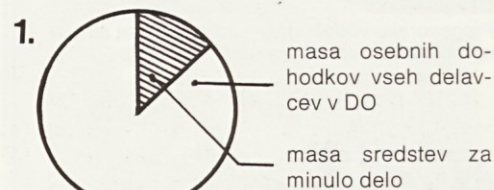
Zakaj smo se odločili v naš sistem vpeljati minulo delo?

Skoraj ni bilo zbora delavcev, ko ne bi bila dana pripomba, da v naši delovni organizaciji iz naslova stalnosti dobimo manj kot v drugih organizacijah. To je res. Pozanimali smo se pri ostalih delovnih organizacijah in ugotovili, da iz tega naslova delijo od 12 % do

21 %. Poleg pripomb delavcev pa nas zavezuje tudi zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu, ki pravi, da ima vsak delavec pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke na podlagi prispevka, ki ga je dal s svojim minulim delom.

Zaradi lažjega razumevanja področje minulega dela razdelimo na dva dela:

1. oblikovanje in obseg mase sredstev za delitev osebnih dohodkov na podlagi minulega dela
2. delitev teh sredstev med posamezne delavce

Obseg sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela je odvisen od doseženih rezultatov gospodarjenja s sredstvi v delovnem procesu v določenem preteklem obdobju. V naši delovni organizaciji določamo obseg sredstev na podlagi povprečne vrednosti kazalca akumulacija/povprečna uporabljena poslovna sredstva zadnjih petih let v primerjavah s povprečno vrednostjo istega kazalca podskupine dejavnosti na enako obdobje.

(nadaljevanje s 5. strani)

tem, da je to samo eden od ponudnikov takšnih vrst strojev. Ti stroji so: SOFT-STREAM, ROTO-STREAM, ECO-SOFT, R-JET, JUMBO-JET, WSR, . . .

V programu aparatov za barvanje preje firme Thies velja omeniti velik napredek, kakor tudi praktično potrditev kratko-flotnih aparatov za barvanje preje od kopenskega razmerja 1:3,5 do 1:6, kar se je doseglo z enostransko cirkulacijo flote in visoko učinkovitimi črpalkami. Pri tem ni potrebno omenjati vseh prihrankov, ki nam jih ta sistem nudi. S tem se je dokazalo, da se lahko spreminjajo tudi postopki, ki so se uporabljali skozi več generacij, kjer je bila glavna in tudi potrjena predpostavka za enakomerno obarvanje, da se kotel za barvanje napolni do vrha s floto in se s tem navitki odzračijo. Primera za to sta aparata ECO-MAT in ECO-BLOC firme Thies.

Velikim pritiskom pri štednji energije se je tudi ta proizvajalec podredil pri sušenju navitkov preje z razvojem tlačnega sušenja in sodelovanjem pri

izgradnji visokofrekvenčnega sušilnika, kjer energija ni bila glavna iniciatorica temveč tudi kvaliteta sušenja. Neustavljiv in hkrati nepogrešljiv prodor je napravila v barvarski tehniki uporaba mikro procesorskega krmljenja postopka barvanja in s tem dala dokončne možnosti izločitve človeškega faktorja pri kvalitetni ponovljivosti rezultatov barvanja. Ta funkcijska enota, v velikosti avtoradia, je tako postala nepogrešljivi sestavni del vsakega stroja in aparata.

Ob vse večji razdrobljenosti, pestrosti in maloserijski proizvodnji, ki jo zahteva tržišče, narekuje tudi naši barvarni nakup še enega kratkoflotnega barvalnega stroja manjše kapacitete, za čigar izbor je bil tudi obisk v tej firmi. V ta namen smo napravili probna izbarvanja na naših najtežjih kvalitetah valk frotirja na delno predelanem Eco-Softu, katerega bistvena sprememba je izločitev šobe pri vleku tkanine in s tem izločitev akterja omejitve in grobosti pri obdelavi frotir tkanine. Rezultati so sprejemljivi, če ne celo zelo ugodni. Glede na to, da imamo v pro-

izvodnji že ta tip stroja, ki nam razen začetnih težav zdaj lepo služi namenu, si bomo prizadevali za nabavo še enega z manjšo kapaciteto, za hitro pokrivanje maloserijske proizvodnje. Ob priliki obiska smo izkoristili tudi priložnost, da smo si ogledali komplet postrojenja barvane preje firme Thies pri enem od najbližjih proizvajalcev frotirja. Že v grobem pogledu je bilo opaziti, kakšen bistveni napredek nudi danes barvarska tehnika pri izboljšanju pogojev in humanizacije dela v barvarni.

Namen tega članka ni favoriziranje ene od proizvajalk barvarske tehnike, temveč le delni prikaz razvoja in težav, katere imajo te »nerjaveče« tovarne pri zadovoljevanju potreb tekstilne industrije. Končna obdelava – oplemenitenje vsakega artikla bo tudi v prihodnosti pri potrošniku odigrala odločilno vlogo, zato ne bomo mislili samo na ceno, temveč vse več tudi na kvaliteto. To pomeni, da so povečane zahteve po izdržljivosti in vzdrževanju tekstila v vsakodnevni uporabi.

Marjan Šuštar

Po določeni metodi, zapisani v našem predlogu pravilnika tako pridemo do mase sredstev za minulo delo, ki jo potem delimo med delavce naše delovne organizacije. To pa je tudi tisto področje, katero nas najbolj zanima in ki nam je tudi najbolj »blizu«.

Izračun deleža delavčevega minulega dela

Delež minulega dela vsakega izmed nas je odvisen od tega, koliko je vsak s svojim delom vložil v razširjeno reprodukcijo ter seveda od uspešnosti vloženih sredstev. Tako bi morali za enako obdobje, kot ugotavljamo uspešnost vloženih sredstev, upoštevati tudi delavčeve osebne dohodke (rezultat vloženega dela). S takim načinom pa se seveda bistveno poveča administrativno zbiranje in urejanje podatkov. Zato smo se odločili oziroma dogovorili, da bomo za izračun deleža delavčevega minulega dela upoštevali osebni dohodek preteklega leta v primerjavi s celotno maso osebnih dohodkov za preteklo leto. Ta delež pa potem spreminjamo s tako imenovanim korekcijskim faktorjem glede na dolžino delovne dobe. Pri tem korekcijskem faktorju upoštevamo skupno delovno dobo (novost) in delovno dobo v delovni organizaciji in sicer je razmerje 1 : 2 v korist delavčeve delovne dobe v delovni organizaciji.

Tako smo našli vse potrebne podatke za konkretni izračun delavčevega deleža osebnega dohodka na podlagi minulega dela:

- maso osebnega dohodka delavca za preteklo leto
- maso vseh izplačanih osebnih dohodkov v DO za preteklo leto
- maso sredstev za minulo delo
- korekcijski faktor, ki upošteva skupno delovno dobo in delovno dobo v delovni organizaciji.

Že v teku javne razprave smo pripravili nekaj izračunov delitve sredstev za minulo delo med posamezne delavce, ki smo jih objavili v Informatorju. Nekaj delavcev pa se je oglasilo v našem oddelku z željo, da jim podrobneje obrazložimo ta nov sistem na praktičnih primerih. V današnjem sestavku bi vas pa seznanili, kakšen del (v %) predstavlja delež sredstev za minulo delo v osebnem dohodku delavca, če bi delili 8,0 % maso sredstev za osebne dohodke (rezultat leta 1984 za delitev v letu 1985).

Tabela

Odločilni tudi dobri rezultati gospodarjenja

Kot sem že prej omenila, tu prikazujemo delitev lanskoletnih sredstev osebnih dohodkov za minulo delo v letošnjem letu. Z ozirom na dosežene rezultate uspešnosti gospodarjenja z vloženimi sredstvi se ta delež mase lahko spreminja iz leta v leto.

Leta delovne dobe	% OD minulega dela v minulega dela osebnem dohodku delavca	Leta delovne dobe	% OD minulega dela v minulega dela osebnem dohodku delavca
2 leti	1,7%	22 let	18,5%
3 leta	2,5%	23 let	19,3%
4 leta	3,4%	24 let	20,2%
5 let	4,8%	25 let	21,0%
6 let	5,0%	26 let	21,8%
7 let	5,8%	27 let	22,7%
8 let	6,7%	28 let	23,5%
9 let	7,6%	29 let	24,4%
10 let	8,4%	30 let	25,8%
11 let	9,2%	31 let	26,0%
12 let	10,1%	32 let	26,8%
13 let	10,9%	33 let	27,9%
14 let	11,8%	34 let	28,6%
15 let	12,6%	35 let	29,4%
16 let	13,4%	36 let	30,2%
17 let	14,3%	37 let	31,1%
18 let	15,1%	38 let	31,9%
19 let	15,9%	39 let	32,8%
20 let	16,8%	40 let	33,6%
21 let	17,6%		

Če primerjamo dodatek za stalnost in novi sistem delitve na osnovi minulega dela, ugotovimo sledeče:

Leta delovne dobe	% stalnosti (upošteva stalnost ob prihodu v DO do 20 let)	% OD na osnovi minulega dela
2 leti	1%	1,7%
5 let	2%	4,8%
10 let	4%	8,4%
15 let	5%	12,6%
20 let	8%	16,8%
25 let	10%	21,0%
30 let	12%	25,8%
35 let	12%	29,4%
40 let	12%	33,6%

Vendar pa velikih skokov pri tej delitvi ne predvidevamo, saj ugotavljamo poprečne podatke zadnjih pet let, ki to nihanje v veliki meri ublažijo.

Torej, če še enkrat na kratko ponovimo prednosti novega sistema:

- delitev večje mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela
- upošteva se skupna delovna doba s tem, da je še enkrat večji poudarek na delovno dobo v delovni organizaciji
- delež po minulemu delu se spreminja vsako leto in ne več na 5 let kot sedaj

- maksimalni delež je po novem sistemu 33 % (ob pogoju 40 let skupne delovne dobe in od tega 40 let v DO), sedaj 12 %.

To so torej prednosti novega sistema delitve sredstev za osebne dohodke na osnovi minulega dela. Seveda pa se moramo zavedati, da bomo delili toliko oziroma več lahko samo v primeru, če bomo dosegali dobre rezultate na osnovi učinkovitejšega gospodarjenja in upravljanja z vloženimi sredstvi v vseh oblikah in v vseh delih delovnih procesov.

Jana Maletič

JUGOTEKSTIL

JUGOTEKSTIL IMPEX LJUBLJANA Titova 1-3
Telefon 23-942 do 23-949
Telegram: Slovtext Ljubljana
Telex: 31393 YU JTX Lj
POB: 237 A

Predstvaništva:

11000 Beograd, Topličin venac 3/I, tel. 623-790
41000 Zagreb, Savska 41/IX, tel. 511-607
51000 Rijeka, Dositej Obradovića 14/II, tel. 22-015
71000 Sarajevo, Boriše Kovačevića, 14/II, tel. 37-686
91000 Skopje, Gradski zid blok V, tel. 21-215
Praga, ČSSR, Nairobi, Kenija

Dejavnost:

- Izvozno - uvozni posli v tekstilni industriji posebno za: tekstilne surovine, polproizvode, finalne proizvode, barve, laki, kemikalije, kavčuk, usnje in usnjeni izdelki, papir in papirna konfekcija, medicinski in farmacevtski proizvodi ter medicinski instrumenti, oprema za rudarstvo in gradbeništvo, strojno, železno in drugo industrijo.
- Posredovanje v zunanjetrgovinskem prometu
- Zastopstvo inozemskih firm
- Trgovina na veliko z neprehrambenimi proizvodi.

V prelepi dolini

Oblačno in pusto jutro nas je v soboto, 1. junija pozdravilo nič kaj prijetno vreme za naš sindikalni izlet. Toda to ni motilo vesele družčine, ki se je zbirala tokrat na drugi strani tovarniške ograje. Veselo smo pozdravljali sodelavce in tudi tiste, ki jih že dolgo nismo srečali. Med njimi tudi bivšo sodelavko, ki se še vedno rada udeleži našega srečanja. S svojo dobro voljo nam vedno pričara nasmeh in sprostitvev, njenih hudomušnic pa nismo nikoli naveličani. Integralovi avtobusi so točno ob napovedani uri prihrumeli med nas in že smo se posedli ter poskusili tudi malo »našega domačega« za dobro voljo.

Pa se odpravimo na pot – sindikalni izlet v Logarsko dolino. Štirje avtobusi veselih »Svilanitovcev« že hitijo proti Tuhinjski dolini in naša prva kavica pride na vrsto v hotelu »Slovan« na Vranskem. Ker nas je veliko, je treba malo počati, a na vrsto smo prišli vsi. Kar hitro smo se znašli v lepi Savinjski dolini – dolini zelenega zlata, kot jo domačini radi imenujejo. Savinjska dolina je znana po pridelovanju hmelja, ki je med najboljšimi vrstami na svetu. Nadaljujemo pot in pridno uživamo naše zdravilo – domači brinjevec, ki ga je Jože uvozil prav z druge strani našega planeta. Ameriški je, pravi! Že smo v Mozirju, tu se nam oglašča lakota. Še si zmoremo ogledati Park vrtnarjev Slovenije – Savinjski gaj. Žal nam ni dano, da bi park videli v njegovi najlepši podobi, saj so tulipani že odcveteli, za drugo cvetje pa je še malo zgodaj. V hotelu Turist so nam pripravili domače sendviče z znano savinjsko specialiteto – želodcem.

Od tu smo pot nadaljevali v Nazarje, kjer smo si v modni konfekciji EL-KROJ ogledali proizvodnjo. Okoli 520 zaposlenih, od tega večina žensk, izdelujejo modne hlače za vse velikosti in starosti od 1 leta dalje. Predvsem je njihova proizvodnja zasedena s tako imenovanimi »lohn posli« za zapadne dežele. Tako smo na kontroli videli kontrolorja iz Nemčije, ki je pregledoval hlače, če so seveda izdelane po njihovih strogih kriterijih. Začuden ugotavljamo, da takih hlač ni mogoče kupiti v naših trgovinah. Delovni pogoji so specifični, kot v vseh konfekcijskih DO, zato smo se s prijetnimi občutki, da je v »Svilanitu« boljše, poslovili od »Elkroja«.

Nestrpni smo nadaljevali pot proti Ljubnem, mimo Luč v Logarsko dolino. V dolini, ki je obdana z mogočnimi vršaci in griči nam je srce zaigralo in znova ugotovimo, da je našo Slovenijo narava bogato obdarila, žal pa naravnih lepot na cenimo kaj dosti ali pa se jih sploh ne zavedamo.

A tokrat čutimo »Svilanitovci« drugače. V vseh mogočih vrstah obuval – od športnih copat do čevljev z visoko peto – se napotimo v hrib do slapa Rinke, nekateri celo do Okrešlja. V objemu gora in nekaj manjših slapov, ki so predvsem posledica snega, ki je sem pa tja še prekrival kakšen obronk, smo preživeli dve lepi urici in tudi zapeli v bližnjih brunaricah.

Spet se je oglašala lakota, zato smo pohiteli nazaj proti Lučam, prijazni vasi, ki je bila naš končni cilj potepanja. Zaradi velikega števila izletnikov smo se porazdelili v dve skupini, sicer bi kosilo predolgo trajalo in bi nam še kdo od lakote omedlel. Po odličnem kosilu se nam židana volja povrne, ob glasbi domačih fantov pa se že vrtimo na vrtu gostišča RADUHA. Prišel je čas, ki ga je vsak koristil po svoje. Eni za ples, drugi za pogovor. Po vseh koticah je bilo videti grupe sodelavcev, ki so se pogovarjali to in ono. Žal se je od strokovnih sodelavcev udeležil našega srečanja le naš »kadrovik« tov. Jerman, zato je bila marsikatera pikra izrečena prav na račun vodstvenih in vodilnih delavcev, ki se naših srečanj praviloma ne udeležujejo.

Lepi trenutki in tako tudi naš sindikalni dan, hitro minejo. Kot bi ne minil ves dan, ampak le urica, dve in že smo hiteli proti domu z nepozabnimi spomini na kraje in sodelavce, s katerimi smo preživeli dan.

Zopet smo obrnili list v poglavju naših sindikalnih izletov, ter ga zapisali v kroniko »Svilanita«.

Jožica Jeglič

Srebrni znak ZSS – Kiki

Ob letošnjem prazniku dela je OSZ SS podelil srebrne znake ZSS posameznikom in delovnim organizacijam za vidnejše uspehe na področju sindikalnega delovanja. Med letošnjimi nagrajenci (sedem posameznikov in ena delovna organizacija) je bila tudi naša sodelavka **Ivana Skamen** ali po naše kar Kika.

Zaupana mi je bila naloga, da napišem o tem dogodku nekaj misli in besed. Moram priznati, da naloga ni bila lahka; tako vsestranskega človeka, kot je Kika, je kar težko predstaviti. Med nami je poznana predvsem kot socialna delavka, ki rešuje takšne in drugačne probleme zaposlenih v Svilanitu.

Moje novinarske sposobnosti so bile na izpitu, ko sem se napotila na njeno delovno mesto in potrkala na vrata. Vedno veder in prijazen nasmeh ter pogled živih oči in že je Kika v meni pregnala tremo in pogovor je stekel.

Rodila se je v delavski družini: 4 otroci, oče, ki je preživel družino in mati, ki je gospodinjala. Ko je zapustila šolske klopi, jo je radovednost popeljala na Gorenjsko, v Kranj, kjer je končala tekstilno šolo. Želja, da bi videla »svet v malem«, kot vsi mladi, se ji je uresničila, žal pa se ji to ni posrečilo pri iskanju zaposlitve v »Svilanitu«. Poslali so jo v enoletno šolo za tajnico in po šolanju se je zaposlila kot tajnica direktorja v Svilanitu. Delo z ljudmi jo je od nekdanj veselilo, zato ni čudno, da je ponekaj letih dela v tajništvu prišla do spoznanja, da bi za ljudi lahko še več naredila. Seveda je bilo za to potrebno dodatno znanje, zato se je kaj kmalu zopet znašla v šolskih klopeh Višje šole za socialne delavce v Ljubljani. Že po slabih treh letih je pri-

čela opravljati dela in naloge socialne delavke v splošno kadrovske službi naše delovne organizacije.

– Na vprašanje, kako se počuti v tem poklicu, mi je odgovorila:

»Delo mi je moto, vanj vgrajuješ sam sebe, počutim se lepo in sem vesela, če lahko pomagam ljudem, ki so se znašli v vseh mogočih stiskah. Seveda to ni vedno lahko storiti, včasih celo nemogoče, takrat mi je težko. Ljudem o težavah ni lahko govoriti, zato je potrebno, da znaš poslušati njihove težave, da jih razumeš. Le tako je delo z ljudmi zadovoljstvo!«

– Drugo področje Kikinega dela je predvsem rekreacija. Kaj je potrebno, da se v DO šport in rekreacija dvigneta na nivo, kot ga imamo v zadnjem obdobju v Svilanitu?

»Rekreacija je sprostitiv, predvsem jo gledam tako. S športom se nisem nikoli kaj dosti ukvarjala, vendar pa sem bila vneti občudovalec in simpatizer vseh, ki so to počeli. Ko je pred leti športna dejavnost v Svilanitu skoraj povsem usahnila, sem spoznala, da je potrebno tudi športno dejavnost negovati, delo organizirati in vanj privabiti čim več privržencev. Pljunila sem v roke, se sama poskusila v vseh zvrsteh športa in kaj kmalu zadovoljna ugotovila, da me to osrečuje in pričara redke trenutke sprostitve. S svojim zgledom sem marsikoga vzpodbudila in prepričala, da za sprostitiv in dobro voljo, ki jo nudi rekreacija, niso potrebni vrhunski rezultati, ampak že skromni dosežki in pripravljenost za aktivnost.«

– Večkrat slišimo, da sindikat troši preveč denarja za športno delovanje,

Ivana Skamen je za dosedanje aktivno delo v sindikatu prejela 1. maja v Kamniški Bistrici srebrni znak ZSS. V obrazložitvi med drugim piše:

S prizadevnim delom in organizacijskimi sposobnostmi in dobrimi medsebojnimi odnosi ji je uspelo pri športni aktivnosti v delovni organizaciji doseči tako množičnost kot tudi dobre rezultate . . .

Kot socialna delavka pa je sodelovala tudi z IO in konferenco OOS Svilanit pri reševanju socialne problematike ter na področju družbenega standarda.

Bila je tudi član samoupravnih organov v DO, delegat v SIS, aktivno pa deluje tudi na področju informiranja . . .

da so ta sredstva prevelika in da jih koristijo le nekateri posamezniki?!

»Menim, da ni tako! Vrata v športne aktivnosti so vedno na stežaj odprta vsem zaposlenim delavcem. Vedno smo se trudili, da bi jih privabili čim več, žal pa ljudje danes ne najdejo več časa za veselje in sprostitiv; zdi se mi, da smo ljudje v zadnjem času preveč zaprti in potrošniško (pridobitniško) zagrenjeni; premalo storimo za svoje zdravje, zaradi materialnih dobrin nam življenje drsi med prsti. O »zapravljanju« sindikalnih sredstev pa govorijo tisti, ki jim je rekreacija tuja in s svojimi pripombami grenijo voljo tistim redkim posameznikom, ki si radi vzamejo prosto urico, da se »podijo« na igrišču, ali kje drugje in zastopajo barve »Svilanita.«

– Na račun dela sindikalne organizacije je nemalokrat slišati pripombe, da »delavci nimamo nič od sindikata«, tu so mišljene predvsem materialne dobrine, prodaja raznih življenjskih artiklov po ugodnih cenah in pogojih itd. Kaj misliš o tem?

»Sindikat je predvsem politična organizacija in je že zdavnaj prerasla vlogo ponudbe in prodaje življenjskih artiklov. To lahko s svojim vplivom in močjo uredi prek organizacij, ki se s tem profesionalno bavijo in so v zadnjem obdobju že večkrat obiskali našo delovno organizacijo.

Prav tako naša sindikalna organizacija ne more deliti pomoči, saj nima niti sredstev niti ni usposobljena zato, lahko pa posreduje ustrezen predlog in vpliva na odločitve pristojnih organizacij, kjer se ta sredstva zbirajo in delijo.

Sindikat je torej predvsem družbenopolitična organizacija, ki mora nujno združevati najširše interese delavcev in jih uresničevati na primeren način. Je pa tako, da nekateri delavci vedno nergajo

(nadaljevanje na 10. strani)

(nadaljevanje z 9. strani)

nekje v ozadju in predvsem pasivno opazujejo vse dogodke oziroma aktivnosti le od strani, brez vključevanja v delo.«

– Kika, kakšni so tvoji načrti za bodočnost?

Malo je pomislila, nato pa veselo odgovorila:

»Načrti; ja, kar veliko jih je, predvsem pa bi se rada na svojem delovnem področju še bolj strokovno usposobila. Socialna politika v zadnjem času zelo hitro menja obliko, zato je potrebna nenehna angažiranost pri spremljanju te. Sicer pa je tako: socialno delo v DO ni odvisno le od socialnega delavca, temveč predvsem od vodstvenih delavcev in samoupravnih organov ter njihovega posluha za spremembe dela na tem področju. Ne bi se mogla pritoževati, da tega v naši tovarni ni; menim celo, da je v »Svilanitu« veliko dobrih in pametnih ljudi, zato sem vesela, da se lahko uresničujem v takšni tovarni.

Želim tudi, da bi rekreacija v delovni organizaciji ostala vsaj na dosedanjem nivoju, sama pa bom še naprej rada sodelovala na vseh športnih prireditvah. Še vedno se bom trudila, da bom še koga »nahecala«, da se nam bo pridružil na kakšnem od športnih srečanj.«

– Kika, kaj ti pomeni priznanje »srebrni znak ZSS«?

»Priznanje mi veliko pomeni; v veliko zadovoljstvo mi je namreč, da človek dobi priznanje tudi za delo na področju rekreacije in ne le za politično delo. Pomeni tudi priznanje cilju mojega dela: potrkatati na zavest ljudi, da je rekreacija sestavni in pomembni del življenja delavca in kolektiva. Pomeni piko na i štiritletnemu uspešnemu delu, neštetim uram zadovoljstva pa tudi prenekateri grenki, ki pa se je med uspehi že zdavnaj porazgubila in pozabila. Predvsem pa moram povedati tudi to, da mi je delo uspevalo tudi zaradi prizadevnega sodelovanjavseh posameznikov: Jožeta, Haseba, Lojzeta, Andreja – 2x, Martine, Rajka, Milana, Dušana in še mnogih, brez katerih programa športnih aktivnosti v delovni organizaciji ne bi mogli uresničevati. Zato je priznanje, ki sem ga prejela, namenjeno tudi njim.«

Kljub maloštevilnim nerodno postavljenim vprašanjem, nam je Kika veliko povedala, pa vendar je to le del tistega, s čimer se srečuje kot socialna delavka in navdušena rekreativka ter žena in mati. Za takšno delo je tudi prejela to priznanje ZSS, za kar ji vsi iskreno čestitamo in ji želimo še veliko uspehov na področju njenega delovanja.

Jožica Jeglič

Iz dela DPO
in društev

Še več, še boljše

Predsedstvu osnovne organizacije ZSMS, ki je bilo izvoljeno 8. aprila 1983 na volilno programski konferenci se je v letošnjem letu iztekel mandat. Zato smo morali izvoliti novo predsedstvo. Le tega smo izvolili 23. aprila 1985 prav tako na volilno programski konferenci. Žal moram takoj na začetku povedati, da je bila udeležba mladincev kljub dobri obveščeni zelo skromna. Udeležilo se je le 22 mladincev in še ti so bili v veliki večini tisti, ki so že sodelovali v preteklih obdobjih. Le malo je bilo novih mladincev – pogrešamo mlajše mladince, za katere vemo, da jih je v naši delovni organizaciji zelo veliko. Kljub vsem prizadevanjem za iskanje novih mladincev, ki bi želeli delovati v mladinski organizaciji nismo bili najbolj uspešni. Zato smo še vedno mnenja, da je bila odločitev izpred treh let pravilna – da smo predsedstvo sestavljeno iz 6 komisij razširili tako, da smo vanj vključili čim več aktivnih mladincev, ki so dobili konkretnije zadolžitve. V komisijo smo zato izvolili več članov in jih s predsedniki komisij vključili v predsedstvo. Kljub temu, da smatramo, da je bila odločitev pravilna, še vedno nismo storili dovolj, da bi te komisije zaživele v praksi. Tako je rezultat aktivnosti OO ZSMS le delo

predsedstva in ne komisij, ki so bile izvoljene prav v ta namen. Vendar pa moramo oceniti delo mladinske organizacije v preteklem obdobju kot zadovoljivo, čeprav, je bila večina akcij izvedena na pobudo predsedstva. Predsedstvo se je sestajalo skoraj vedno mesečno in je bilo aktivno in številčno zastopano. Tudi zadane naloge v programu zadnje konference so bile v večini realizirane. V kratkih povzetkih izgleda prikaz dejavnosti OO ZSM Svilanit v preteklih dveh letih takole:

- evidentirali smo brigadirje za zvezno delovno akcijo Trebča 83,
- v mesecu maju smo poleg ostalih nosili Titovo štafeto mladosti,

- pričelo se je sodelovanje z mladinsko organizacijo vojaškega garnizona na Brniku,
- tehnično se je izpeljala izdaja našega glasila Mladi tekstilec,
- udeležili smo se lokalne delovne akcije v Srednji vasi,
- v juniju smo skupno z OOZSM Titan, Perovo in vojaškim garnizonom Brnik organizirali v Kamniku turnir v odbojki,
- julija smo organizirali mladinsko srečanje mladincev Svilanit, Trak Mengeš in Geodetskega zavoda SRS iz Ljubljane. Srečanje je bilo v Kamniški Bistrici,
- v avgustu in septembru smo pristopili k evidentiranju članstva v naši OO ZSMS in plačevanju članarine. Ostalo je le pri evidentiranju,

- v septembru smo sodelovali pri organizaciji tovarniškega praznika,
- v oktobru smo organizirali izlet mladincev v Kočevje v sodelovanju z OZSM Tekstilana,
- ob dnevu JNA smo sodelovali z vojaki garnizona na Brniku,
- v začetku leta 1984 se je sodelovanje med OZSM Titan, Perovo in Brnikom poglobilo s skupnim programom delovanja od meseca maja. Organizirani so bili četverboji v streljanju, šahu in odbojki. Kasneje je to sodelovanje zamrlo, ker je bil vojaški garnizon na Brniku prestavljen drugam,
- evidentirali smo brigadirje za MDA Posočje 84,

- v marcu 1985 pa smo skupaj z mladinci Svita organizirali ogled svetovnega prvenstva v smučarskih poletih v Planici.

S tem delom poročila smo se omejili na področje akcij, ki so bile namenjene predvsem zblíževanju in spoznavanju mladih med seboj in vključevanju v množičnost mladinske organizacije. Vendar tudi taka oblika ni prispevala k večjemu odzivu mladih. Medtem ko se je vsa družbenopolitična aktivnost odražala drugače, predvsem v delu naših delegatov v družbenopolitičnih organizacijah. Še vedno ugotavljamo, da mladi vse premalo sodelujemo v odločanju, kljub vsem

prisotno obdobje, ko je gospodarstvo v določeni krizi, zato je bila in bo ena naših glavnih nalog tudi prebroditi vse težave ter kar največ prispevati k uresničevanju gospodarske stabilizacije.

Večji pozitivni premiki pa so bili storjeni v povezovanju z OK ZSMS, saj smo z naše strani poskušali realizirati čim več skupnih nalog. Še vedno pa nismo zabeležili napredka na področju športnih tekmovalcev za pokal OK ZSMS. Tu je še vedno problem formiranja akcije, zato smatramo, da moramo v prihodnjem obdobju dati večji poudarek tudi na to področje.

To pa niso edine naloge, ki smo si jih zadali za naslednje mandatno obdobje.

- ureditev tovarniškega parka,
- organizirali smo okroglo mizo o aktivnosti mladih in objavili skupni prispevek v Kamniškem tekstilcu,
- v aprilu smo nosili zvezno Titovo štafeto mladosti,
- v septembru in oktobru smo organizirali mladinski bar ob priliki tovarniškega praznika v Domžalah,
- organizirali smo srečanje z mladinci Tekstilane iz Kočevja, Traka Mengeš in Geodetskega zavoda SRS iz Ljubljane v Kamniški Bistrici,
- evidentirali smo kandidate za predsedstvo in organe OK ZSMS, kateri so bili tudi izvoljeni in so se aktivno vključili v samo delo,
- sodelovali smo s sindikatom ob Dnevu žena,

možnostim izražanja svojih hotenj in pogledov, zato moramo v prihodnje dati večji poudarek prav na družbenopolitično aktivnost mladih in na čim večje vključevanje mladih v družbenopolitične organizacije. Tako smo se v letošnjem letu že vključili v evidentiranje v samoupravne organe, SIS-e, PIS-e in sindikat. Vendar se nam že na začetku kaže majhna zainteresiranost mladih za aktivno sodelovanje v eni izmed možnosti delegatskega odločanja. Večji poudarek moramo v prihodnje dati na povezovanje OO ZSMS med OOS in OOZK, ker se je v preteklem obdobju izkazalo kot neuspešno, kljub temu, da so bili na tem področju napravljeni določeni koraki, vendar so bili ti koraki še vedno premajhni. V vsem tem obdobju je bilo

je. Nalog je še veliko, saj je celotno politično dejavnost potrebno organizirati tako, da bo znotraj aktualna, konkretna in da bo vzpodbujala ustvarjalno delovanje vseh dejavnikov organiziranih v Zvezi socialistične mladine. Predvsem moramo zaostri delovanje mladih komunistov v ZSMS in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter samoupravnih organov tudi s tem, da bo program OO ZSMS postal del programa ostalih družbenopolitičnih organizacij, ker nam bo le enotna in skupna akcija zagotovila zaželjene oziroma pričakovane rezultate.

Milena Šunkar

Kljub težavam uspešni

Problem aktivnih gasilcev v Svilanitu

Na gasilskem občnem zboru smo sprejeli program dela in zadolžitev, da se udeležimo vseh tekmovanj. V prsih me je kar stisnilo ob misli, kako bo z udeležbo in pripravami za tekmovanja, ker nam že izkušnje prejšnjih let kažejo, kako težko je dobiti celo desetino ob določeni uri skupaj za vaje in tudi za samo tekmovanje. Vsi, ki se zaposlijo v naši delovni organizaciji, opravijo preiskus znanja iz varstva pri delu in požarne preventive. Večina mladih se pri teh vajah odloči, da bodo sodelovali v gasilskem društvu. Ko pa jih povabimo na gasilske vaje, jih večina ni. Dvajset kandidatov je bilo ob sprejemu v tovarno navdušenih za gasilstvo, vabilu na vajo pa so se odzvale le tri kandidatke, žal pa nobenega kandidata, ki bi hodil na vaje in tudi tekmovanja. Te tri članice lahko poimensko navedem: Zdenka Hribar, Bogomira Bezovšek in Romana Klemen. Želel pa bi, da bi še vsi ostali, ki so pri sprejemu prikimali za gasilce, sledili tem članicam in se aktivno vključili v gasilske vrste. S tem bi dokazali, da so pripravljeni pomagati in reševati družbeno in zasebno imovino, obenem pa bi popestrili gasilsko dejavnost.

Gasilsko tekmovanje

V počastitev 40. obletnice osvoboditve in spomin na Matevža Haceta, zaslužnega gasilca, je OOO Kamnik organiziralo občinsko tekmovanje v Kamniku. Tekmovanje za mladino in žene je bilo v soboto, 1. junija 1985, ob 14. uri, za člane pa v nedeljo ob 7. uri zjutraj. Naše članice in člani so se udeležili tega tekmovanja. Tekmovanje je bilo precej težko in zahtevno – posebno tridelni napad, mokra izvedba z zlitjem tarče in še podaljšanje cevi in ponovno zlitje tarč. Pri vaji je imel zahtevno nalogo strojnik, da je pravilno in hitro ravnal pri motorki, da je voda v najkrajšem času prišla do tarč in jih zlila, tudi rezerva je morala pravilno držati koš v bazen in pravočasno odpreti vodo za v rezervoar, da je ni zmanjkalo. Bilo je malo nervoze in zato tudi nekaj manjših napak, ki pa so jih sodniki hitro zabeležili in dali kazenske točke.

Drugi del tekmovanja je bila vaja raznoternosti. Pri tej vaji je moral vsak

Zmagovalke! manjkata Osolnik Marinka in Golob Marinka

Gašenje s Halonom

Za gašenje požarov z načini, kjer spodrivamo kisik, se zadnji čas dosti uporablja HALON 1211 (BCF), ki je sestavljen iz halogenov, broma, klora ter fluorov. Ti atomski odpori zelo pozitivno delujejo na prekinitvev procesa gorenja.

HALON 1211 se uporablja za gašenje s pomičnimi aparati, pri stabilnih sistemih se uporablja HALON 1301 (CBR, F₃), ker predstavlja halogeni derivat ogljikovodika (trifluor-brom-metan).

Gašenje s HALONOM je čisto in ne najeda površin in ni toksičen. Aparati, v katerih je HALON, so za petino lažji od CO₂ aparatov. Uporabljamo ga za gašenja trdih snovi, naftnih derivatov, plina. Vsa tri agregatna stanja lahko gasimo pod električno napetostjo. Halon pa ni primeren za gašenje lahkih kovin, kot so magnezij, aluminij in seveda tudi hidro sulfida, katerega uporabljamo v tehnološkem procesu v naši barvarni. Navedene materiale gasimo s prahom ali peskom. V tehnološkem procesu naše delovne organizacije nastopa velika požarna obremenitev, zato še vedno iščemo sredstva, s katerimi bi požare čimhitreje zatrli.

Smatrali smo, da je bombažni prah takšen material, ki bi ga lahko hitro pogasili s HALONOM. Zato smo se povezali s tovarno PASTOR v Zagrebu, ki je eden od ekskluzivnih proizvajalcev protipožarnih naprav in aparatov. Tovarna PASTOR je sprejela naše povabilo in nam pokazala v naši delovni organizaciji gašenje s HALONOM. Na demonstraciji smo ugotovili, da je hitrost spodrivanja kisika s HALONOM hitrejša kot pa za aparati CO₂, da pa se pri gašenju s HALONOM pojavlja problem odpihovanja bombažnega prahu.

Po demonstraciji gašenja smo tovarni PASTOR predlagali, naj bi za naše potrebe izdelali takšne aparate (šest kg), pri katerih bi HALON izhajal iz aparata s primerim pritiskom, da ne bi razpihovali bombažnega prahu. Predstavniki tovarne PASTOR je našo pripombo sprejel in predlagal ponovno demonstracijo, ko bo aparat rekonstruiran.

V tkalnici frotirja smo namestili dva HALONSKA aparata 25 kg, s katerima bomo gasili požar v primeru, da se ta pojavi na žakardskem stroju. Žakardsko konstrukcijo je dokaj težko gasiti od zgoraj brez dihalnih naprav. S petindvajsetkilogramskimi aparati HALON pa lahko gasimo od spodaj navzgor, ker je domet HALONA osem metrov. HALONSKI aparati so tudi dokaj fleksibilni, ker so na kolesih in jih je možno prepeljati do tkalskega stroja, ter so občutno lažji od CO₂ aparatov. S HALONSKIM aparatom je možno gasiti tudi nekontinuirano, kar omogoča pištola-sta ročka.

Z namestitvijo HALONSKIH aparatov imamo za gašenje sedaj v naši operativi štiri medije. To so: Halon, prah, CO₂ in voda. Sedaj je pomembno to, da bomo znali s temi sredstvi pravilno in hitro gasiti, kadar se bo požar pojavil, na kateremkoli delovnem mestu. V okviru testov varstva pri delu bomo kontinuirano seznanjali vse zaposlene s tehniko gašenja požarov.

Zato pozivamo vse, ki pristopajo k preverjanju znanja s področja gašenja, da s polno zavestjo in odgovornostjo vzamejo na znanje tukaj zapisane napotke, saj to delajo v svojo in družbeno korist.

Dernič Marijan

tekmovalec pravilno namestiti plinsko masko in nato opraviti vsak svojo nalogo – strojnik namesti hidrantski nastavak, sel pogasi požar z aparati, N¹ zlititi tarčo z vedrovko, N² pogasiti požar z aparati, V¹ navezati ročnik s cevjo za vlečenje v višino, V² vreči vrv v krog, C¹ napraviti enojno reševalno zanko in C² navezati sekirice za dvig. No, in res smo dobili pismeno obve-

stilo o izidu tekmovanja in vrstnem redu vseh tekmovalnih desetih. Naše članice so dosegle prvo mesto med članicami, člani pa četrto mesto pri industrijskih članih B.

Vsem čestitamo k uspehu in jim še naprej želimo dobrega sodelovanja in uspehov, posebno članicam, ki bodo morale še naprej dobro vaditi, če

bodo želele na regijsko tekmovanje še v juniju, vendar še ne vemo, v katerem mestu, bomo pa o tem pravočasno obveščeni. Ob tej priliki prosim tudi vodilne, da bodo še vnaprej imeli razumevanje za nas in pustili gasilke na vaje in pripravo za regijsko tekmovanje.

Golob Alojz

Bila sem na prazniku mladosti

OK ZSMS Kamnik je organizirala kot vsako leto, tudi letos obisk zaključne slovesnosti ob dnevu mladosti v Beogradu. Seveda sem se počutila zelo prijetno in počaščeno, da sem se kot zastopnica mladih delavcev »Svilanita«, smela udeležiti te slovesnosti, ki sem jo do sedaj spremljala le po televiziji.

V petek, 24. maja 1985, se nas je 40 mladincev iz Kamnika zbralo na spodnji železniški postaji. Ko se je popoldne prevešalo v večer, smo se odpeljali v Ljubljano, kjer nas je že pričakovala dolga kompozicija vlakov. Do 21. ure smo se zbirali mladi iz vse Slovenije, ob tej uri pa sta dva vlaka, polna Slovenije »v malem« odpeljala proti Beogradu. Veselo razpoloženje, ki se je razlegalo po vlaku, je pojenjalo proti jutru.

Ob 6.30 smo prispeli v Beograd na železniško postajo Topčider. Razdelili smo se v štiri skupine. Sama sem bila v skupini, ki jo je vodil naš sodelavec in mladinec Niko Grkman. Neprespani in malo utrujeni, a kljub temu razpoloženi smo se peš odpravili do Dedinj, obiskali grob tovariša Tita in si ogledali kulturni program učencev osnovnih šol pred muzejem 25. maj.

Pot nas je vodila naprej v center mesta Beograd. Ves dan smo si ogledovali znamenitosti mesta, zadnji postanek pa je bil na Kalamegdanu. Velik, senčni park je bil kot nalašč prijetno zatočišče utrujenim potnikom; nabrali smo si novih moči za veliki dogodek. Stadion JNA je v bližini Dedinj. Pred vhomom se je trla množica mladih; vsak je hotel biti čimprej na stadionu, da si najde najboljši prostor, sedež. Do začetka prireditve smo čakali dve uri. Slabo uro pred pričetkom je naval mladih dosegel »vrelišče«, gasil ga je mirni glas napovedovalca, naj se poskušajo najti prostori za vse mlade, ki so brezupno pogledovali po prepolni tribuni.

5000 mladih, nastopajočih iz vse Jugoslavije je pod simboličnim naslovom »DA BI BIL SVET SVETLEJŠI« s petjem, plesom in besedo prikazovalo nekaj najpomembnejših trenutkov naše preteklosti, sedanjosti in trdno voljo, da Jugoslavija nadaljuje svoj razvoj po Titovi poti. Slovesnosti so se udeležili najpomembnejši politični delavci s predsednikom predsedstva Radovanom Vlajkovičem. Ob zaključku zanimivega programa je na stadion prispela štafeta mladosti. Zadnji nosilec Zoran Vignjevič jo je izročil predsednici predsedstva konference ZSMJ Silviji Žugič-Rijavec.

Navdušeno ploskanje in petje pesmi »Druže Tito mi ti se kunemo« se je razlegala po stadionu. Po končani prireditvi se je množica mladih zgrnila proti izhodu. Ponesla me je s seboj, me zajela v svoj vrtnec tako, da še sama ne vem, ne kako in ne kdaj sem se znašla zunaj stadiona. Hitro smo se morali odpraviti proti železniški postaji, kjer nas je že čakal vlak, ki je odpeljal ob polnoči.

Zelo utrujeni, a nadvse zadovoljni in polni prelepih občutkov in vtisov smo zaspali. Na vlaku je tokrat vladala tišina. Nina

Članice in člani, ki so sodelovali na tekmovanju:

Članice:

D – Železnikar Zofi

St – Koželj Fani

Se1 – Vodlan Pavla

N¹ – Golob Marinka

N² – Slevec Marinka

V¹ – Končnik Zdenka

V² – Cvirn Nežka

C¹ – Cimbas Helena

C²⁰ – Osolnik Mari

Rezerva: Golob Angelca, Klemenc Romana, Bezovšek Bogomira in Hribar Zdenka.

Člani:

D – Goričan Jože

St – Žavbi Drago

Se1 – Balantič Andrej

N¹ – Gradišek Jože

N² – Mlakar Jože

V¹ – Jeglič Anton

V² – Teran Janez

C¹ – Močnik Alojz

C² – Mejač Drago

Rezerva: Avbelj Milan

Mentor: Golob Alojz

Letos ni bilo pravega vzdušja in navdušenja med tekmovalkami, to pa zaradi tega, ker ni bilo ne pokalov in ne razglasitev mest na mestu tekmovanja. Prišli smo na mesto tekmovanja, izvedli tekmovanje, dobili značke Matevža Haceta in tako lahko odšli domov, ne da bi vedeli, katero mesto je katera izmed desetih zasedla. Tolažili so nas, da nas bodo obvestili po pošti.

tekstilna industrija ajdovščina

tekstina

ustanovljena 1928

Izdelujemo:

- modne enobarvne, tiskane in pestro-tkane tkanine za ženska poletna oblačila in moške srajce v mešanica poliestra in bombaža.
- modne tiskane, pestro-tkane in enobarvne flanelne za ženske obleke in moške srajce.
- raznovrstno prejo: bombažno in v mešanica s poliestrom in drugimi umetnimi vlakni.

Obiščite našo prodajalno v Ajdovščini!

Prijatelja spoznaš v nesreči?

Od vseh člankov, ki sem jih napisal za naš TEKSTILEC, mi ta članek nikakor ne gre izpod peresa. Vprašujete me zakaj? Težko je to razložiti, zlasti takrat, ko se v človeku dogaja tisto, kar je v življenju najmanj pričakoval srečanje s človečnostjo. Težko je pisati o posameznikih in o njegovem občutku, ki ga je imel ob naslovu, katerega smo srečali nedolgo tega v našem IN-FORMATORJU. (Prijatelja spoznaš v nesreči.) Menim, da je celo profesionalnim ljudem, ki se dnevno bavijo s podobnimi problemi težko pisati o stvareh, zlasti o humanih in tako življenjskih stvareh, s katerimi smo se seznanili ne dolgo tega v naši delovni organizaciji.

Dragi sodelavci – bralci, kako naj delim oziroma opišem občutke, ki sem jih delil z vami in katere ste tudi sami občutili? Da, o tej akciji smo se pogovarjali v službi, na delovnem mestu, doma v krogu svoje družine in ne nazadnje sami s seboj. Mogoče smo se tokrat prvič vprašali, koliko je vredno naše zdravje? Mar ne? No, ugotovitev je samo ena. Zdravje žal nima cene! In ne nazadnje, kaj nam to mar, dokler ga imamo? Žal se tega premalokrat zavemo, a vendar je prepozno, ko ga ni več!

Uvod sam je nekoliko nevsakdajen. Vendar menim, da ste vsi spoznali, o čem bi želel napisati nekaj besed. Zavedam se, da mi to ne more povsem zadovoljivo uspeti, nemogoče je, da bi lahko delil misli, občutke vseh nas, kajti tudi sam sem konec koncev samo človek. No, ja vsaj trudim se, da bi bil.

Da, dragi sodelavci! Seveda s tem mislim vse zaposlene v naši delovni organizaciji »SVILANIT«, saj z vami sem preživel lep kos svojega življenja. Pišem vam o akciji za našo invalidsko upokojenko, ki živi še vedno z

nami in lahko vam rečem, da je navkljub težkemu življenju, ki ga prestaja, **obnemela** ob spoznanju, da so v naši delovni organizaciji delovni ljudje tako humani, človeški in razumevajoči. Ni moj namen, se zahvaljevati. Zakaj? Konec koncev, komu naj se zahvalim? Saj vendar ni bilo delavca, ki ne bi prispeval svojega deleža pristočno, torej bi si morali sami sebi seči v roke. Kaj ne? Da, verjemite izreden občutek je doživljati takšno solidarnost, saj to pomeni, da smo še ostali ljudje in prav je tako, saj nikdar ne vemo za jutrišnji dan. Mogoče se bo kdo spraševal, koliko denarja se je nabralo? Mislim, da je prav, da o tem ne pišem, saj vendar nismo zbirali denarja, le pomagati smo skušali in to, kolikor je bilo trenutno v naši moči.

Vendar moram reči, da so podatki dostopni vsakomur, ki jih želi videti in seveda tudi vsota zbranega denarja. Opazili ste, da se skušam izogibati imen, a vendar ne morem mimo vsaj dveh. Za razumevanje in nesebično pomoč pri akciji gre hvala tov. Zdenki Rijavec za pobudo in delo pa tov. Tilki Pestator. Naj mi bo dovoljeno, da se v imenu nas vseh, kakor v imenu Marije Kregar, ki mi je dovolila, da se jima zahvalim, enako seveda vsem vam, delavcem naše delovne organizacije. Spoštovana Marija, upam da sem zajel vsaj nekaj utripa človečnosti ljudi, ki se te radi spominjajo. Oprosti, moral sem to napisati, ker vem, da boš to prečitala. Verjemi mi, nisi sama.

No, še nekaj Ceneta na drugi način. Nisem želel biti dolg, a ker je to moj zadnji članek, v tem našem glasilu, naj mi bo dovoljeno napisati še nekaj vrstic.

Vprašaj v naslovu ni pomota (?) – a tudi ni bodica. Recimo – vprašaj je naša vest in če ga razumemo pravilno, naj nas vedno spremlja. Možno lahko tudi enostavneje: Ali vedno res poznamo prijatelja? Ali vidimo samo sebe? Upam, da mi teh vprašanj ne boste zamerili, sicer pa odgovori so vaši. Hvala!

Veliko bi vam rad še napisal, a žal nimam več besed. Želeli bi bodice? Trn je odšel! Na koncu vam želim toliko dobrega kakor sebi!

Moje polno ime seveda se ve CENE-MIHELIC-VINKO. Pa boste rekli, no končno je le ta kosmatin ali bradač!

PS:

Izdam še modrost, katere se morda velja držati, vsaj sam jo skušam uresničevati, pa čeprav je latinskega izvora, torej:

AUDIATUR ET ALTERA PARS ali po »kranjsko« naj se poslušata tudi druga plat.

Upokojili
so se

Emi so se iztekla delovna leta

V letu 1949 se je Ema Peperko zaposlila v tkalnici Jugopamuk, kjer je tkala na mehaničnih statvah. To je bil čas izgradnje porušene domovine, čas odrekanja in neprestanega trdega dela. Vse sobote so bile normalni delovni dnevi in včasih tudi udarniške nedelje, saj so vsi hoteli čim hitreje zgraditi nova stanovanja, tovarne, ceste, kulturne domove, ...

Po nekajletnem delu v tej tkalnici, ko si je nabrala začetne izkušnje, so jo povabili na delo v Šmarco. Kljub daljši poti in težjim delovnim pogojem, saj je delala na ročnih statvah, se je Ema povabilu odzvala. Iz Šmarce je ponovno prišla na delovno mesto tkalke v Jugopamuk in od tu v tkalnico v Mekinje. Z izgradnjo nove tovarne Svilanit je začela z delom na kontroli blaga, saj je imela zaradi dolgoletnega dela ob ropotajočih čolničnih statvah, težave s sluhom. »Delo na kontroli se je od takrat do danes precej spremenilo,« pravi Ema. Od tedanjega prenašanja kosov na tehtnico in merjenja dolžine na lesenem merilu s kavljii do današnjih mehaniziranih kontrolnih miz, vozičkov in tehtnic je velik napredek. Ni več toliko težkega fizičnega dela, čeprav tudi vozovi niso lahki, je pa zato veliko več števil, različnih artiklov in s tem veliko zapisanja.

Vseh 36 let je bila Ema vestna in prizadevna delavka, ki je s svojim delom pomagala pri ustvarjanju lepše prihodnosti Svilanita in ob tem tudi skrbela za lepo življenje svoje družine. Mož je delal v tujini, na njenih ramah pa je ostala skrb za dva otroka in njuno izobraževanje. Po dolgih letih bi lahko mirno zaživela skupno družinsko življenje, a jima je to preprečila kruto bolezen. Zaradi neizprosnih zakonov življenja bo leta upokojitve preživljala z bolečino v srcu, ki jo bo omilil pogled na živahne in srečne vnučke.

Vsi sodelavci, ki smo Emo poznali kot pridno, vestno in prizadevno sodelavko, se ji zahvaljujemo za vsa leta zvestobe

**UNIVERZALE
DOMŽALE**
INDUSTRIJA OBLAČIL
KIDRIČEVA 4

za prosti čas,
pri rekreaciji in športu
funkcionalna
in elegantna oblačila
izdelki

**UNIVERZALE
DOMŽALE**

Svilanitu v dobrih in slabih časih in ji želimo še veliko let trdnega zdravja in zadovoljstva v družinskem krogu.

Sonja Benkovič

Marijinih 33 let v Svilanitu

Vsakodnevni odhodi iz tovarne preidejo človeku v navado in pri tem niti ne pomisli na to, da bo nekega dne prišel čas, ko bo

po mnogih letih dela odšel zadnjič skozi izhod pri varnostniku in se pri tem nehote vprašal, ali je to zadnji redni odhod, slovo od sodelavcev, prijateljev in delovne organizacije, s katerimi je preživel toliko let svojega življenja.

Vse sodelavce v prodajni službi naše DO je odločitev naše Marije Škapin, da odide v pokoj v letošnjem letu precej presenetila, saj si kar nismo mogli zamisliti, da je ne bo več med nami in da so se tako neopazno iztekla leta njenega dela. Biti zaposlen v svojo delovno dobo v isti delovni organizaciji ni lahko, saj je to človeku drugi dom, sodelavci pa več kot prijatelji, saj z njimi človek preživi več kot eno tretjino dneva.

Tov. Marija Škapin je bila zaposlena v DO Svilanit 33 let, od tega 21 let na zelo odgovornem in zahtevnem delovnem mestu komercialist za prodajo brisač. V času svojega dela se je izkazala kot vestna in marljiva delavka in je s svojim osebnim prizadevanjem in odnosov do kupcev in sodelavcev izredno pripomogla, da so se izdelki naše DO lahko prodajali na domačem trgu v splošno zadovoljstvo naročnikov.

Za svoje prizadevno delo in dober odnos do svojih sodelavcev je naša Marija prejela vsapriznanja naše DO. Ob odhodu na zasluženi življenjski počitek pa smo jo predlagali za podelitev občinskega priznanja ob priliki praznovanja občinskega praznika. Priznanje naj bi dobila za njene delovne zasluge, za prizadevnost in za so-

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se vsem sodelavcem iskreno zahvaljujem za cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Stane Jenc

delovanje v družbenopolitičnih organizacijah.

Vsako slovo je težko, vendar življenje teče dalje, tvoji sodelavci Marija pa ti ob temu slovesu želimo zaželimo mnogo zdravja in zadovoljstva v prihodnosti, istočasno pa upamo, da bomo ob priložnostnem obisku v tvojem domu dobrodošli, kakor bomo tudi veseli, kadar boš prišla med nas.

Miki Šurk

Tone odhaja

Tudi Tone iz skladišča surovin se je zapisal med »Svilanitove« upokojeence. Več o njem v prihodnji številki glasila.

Še na mnoga leta, Marija!

Iz majhne vasice blizu Buzeta v Istri je prišla v Kamnik vedno nasmejana in vesela Marija Janežič. Njena prva zaposlitev leta 1948 je bila na železnici, kjer je delala le kratek čas, nato pa se je zaposlila v »Stolu« in ostala tam do leta 1960. Tega leta je potrkala na »Svilanitova« vrata, ki so se ji na široko odprla. Njeno prvo delo je bilo klasiranje in adjustiranje blaga, kasneje pa prevzem blaga v kontrolnem oddelku. Delo je opravljala z veseljem in je bila zelo potrta, ko je morala zaradi zdravstvenih razlogov na drugo, lažje delo. Prišla je k nam, na oddelek drobnih izdelkov. V začetku je bilo kar hudo in v Marijinih očeh so se večkrat zaiskrile solze, saj se je počutila odrinjeno in nič več koristno delavko

kolektiva. Vendar je tudi to minilo in Marijina dobra volja ji je pomagala se vživeti v novo okolje. Postala je zopet »stara Marija«: vesela in nasmejana!

Spraševali smo jo, ali ima kakšno željo, Marija pa nam je odgovorila: »Vedno sem hodila redno na delo, zamudila nisem nikoli, imam pa željo, da bi naredila en dan »plavega«, predno odidem.« Nismo ji verjeli, Mariji pa se je njena želja obrnila na glavo: po vsem računanju in štetju pokojninske dobe je delala celo en dan preveč! Marija pravi, da ji v pokoju ne bo dolgčas. Skrbela bo za moža, ki ni prav trdnega zdravja in za vrt, ki je vedno poln rož in vseh sort zelenjave. Imela bo tudi več časa za obisk rodnega kraja in mame, ki še živi. Največja želja pa se ji bo izpolnila, ko ji bo v naročju zajokal vnuček.

Sodelavci ji ob odhodu v pokoj želimo še mnogo zdravih in srečnih let v krogu družine.

Zdenka Rijavec

Poslavlja se tudi Lada

Te dni se poslavljam od naše sodelavke Lade Beč. Mnogi jo poznajo še od takrat, ko je v »mekinjski tkalnici« delala honorarno. V letu 1962 se je stalno zaposlila v naši tovarni v oddelku šivanje kart. Od leta 1966 dalje je delala v Konfekciji svile. Celih 11 let je delala na delih in nalogah kontrola blaga. V letih dela se je izkazala kot požrtvovalna delavka, ki je znala prenesti vse težke in lepe trenutke razvoja tovarne. Sodelavki Ladi bo gotovo ostal v spominu razvoj »Svile« iz nekdanje žakardske tkalnice prtov, rut ter blaga za kravate v mo-

derno temeljno organizacijo, ki je dobila ime po svojih kvalitetnih izdelkih. V zadnjih letih sta uspela z možem zgraditi topel dom na Vrhpolju. Z veseljem se bo zdaj lahko posvetila urejanju vrta in svoji družini.

Želimo ji še mnogo zdravih let.

Ivanka Luštrek

ZAHVALA

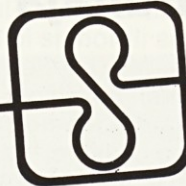
Ob nenadni smrti moje mame se vsem sodelavcem iz konfekcije frotirja iskreno zahvaljujem za cvetje in izrečeno sožalje.

Marija Kvas

MED LISTI PAPIRJA

informato**r**

Štev.: 28
Kamnik, dne 31.05.1985.

Svilanit

Ureja in izdaja uredniški odbor Kamniškega Tekstila

- 4 -

TOPLA MALICA

01.6.1985.	S
03.6.1985.	J
04.6.1985.	V
05.6.1985.	R
06.6.1985.	S
07.6.1985.	O
08.6.1985.	Z
10.6.1985.	P
11.6.1985.	G
12.6.1985.	
13.6.1985.	
14.6.1985.	
15.6.1985.	
17.6.1985.	
18.6.1985.	
19.6.1985.	
20.6.1985.	
21.6.1985.	
22.6.1985.	

Analiza je opr...
otroških dodat...
V mesecu april...
delovna uspeš...
delovna uspeš...

MINULO DELO

V času javne...
splošnih akto...
bila s strani...
lega dela ter...
lagi minulega...
o razširjeni...
no delovni...
hod...

PA DELIMO UGOTOVLJENO MASO ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA MED POSAMEZNE DELAVCE?

Potrebujemo naslednje podatke:
- Delež posameznika v skupni masi za osebne dohodke, ki so ugotovimo tako, da osebni dohodek delavca za preteklo leto delimo z maso izplačanih osebnih dohodkov delovni organizaciji v preteklem letu;
- Maso sredstev;
- Skupno delo

Na podlagi teh...
hodka na podla...
v delovni orga...
skupno delovno...
dobe v delovni...
organizac...

(brez minulega dela)

TOZD	DSSS	DELOVNA
SVILA		ORGANI-
		ZACIJA

aradi lažje predstavitve.
elov. Ko...

- 7 -

KOLESA NA KREDIT

Obveščamo vse zainteresirane nakupa koles, da nam je končno uspelo urediti z ROGOM in trgovino AVTOMERKUR KOČNA nabavo koles in sicer na 3 obroke. Prvi obrok bo vsak kupec plačal v gotovini 12.06.1985., nadaljnja dva pa v juliju in avgustu.

Vsi zainteresirani bodo lahko preko prospekta zbirali kolesa med 21 vrstami in sicer:

1. Dirkalno moško kolo Personal z 10 prestavami	57.180,75 din
2. Dirkalno moško kolo Maraton - luxus z 10 prestavami	50.573,60 din
3. Dirkalno moško kolo Maraton z 10 prestavami	47.680,50 din
4. Dirkalno moško kolo Amater z 10 prestavami	34.894,00 din
5. Dirkalno moško kolo Senior z 10 prestavami	32.155,05 din
6. Dirkalno moško kolo Senior s 5 prestavami	29.545,20 din
7. Dirkalno deško kolo Junior s 5 prestavami	28.560,50 din
8. Dirkalno žensko kolo Maraton - luxus z 10 prestavami	50.573,60 din
9. Dirkalno žensko kolo Maraton-klask s 5 prestavami	39.858,00 din
10. Dirkalno žensko kolo Senior z 10 prestavami	32.683,25 din
11. Dirkalno žensko kolo Senior s 5 prestavami	30.073,35 din
12. Moško kolo Turno-turist	19.778,45 din
13. Moško kolo Šport-maestral	19.492,85 din
14. Žensko kolo Turno-turist	21.349,85 din
15. Žensko kolo Šport-maestral	21.029,60 din
16. Pony kolo 24" Turno zložljivo	22.054,90 din
17. Pony kolo 24" Šport zložljivo	21.696,40 din
18. Pony kolo 20" Turno zložljivo	21.005,70 din
19. Pony kolo 20" Šport zložljivo	20.613,75 din
20. Otroško kolo 16" Kekee	15.150,20 din
21. Otroško kolo 16" Violeta	15.150,20 din

Naročila za kolesa bomo vpisovali med malicami v obratu družbene prehrane v ponedeljek 03.06.1985. in torek 04.06.1985. ter za popoldansko izmeno 03.06.1985. med popoldansko malico. Nočna izmena pa ob 6. uri v obratu družbene prehrane 04.06.1985.

Vsi, ki bi kolesa radi kupili javite se ob določenih dnevih, kar kasneje ne bomo mogli upoštevati želja zaradi plačila na obroke.

FORMULA ZA IZRACUN DELEZA PO MINULEM DELU JE SL:

Leto delovne dobe	Korekcijski faktor	100 % f. DD	200 % f. DD
36	1,8903		
37	1,9425		
38	1,9950		
39	2,0475		
40	2,1000		

$d \cdot MD = \frac{\text{osebni dohodek delavca za preteklo leto}}{\text{masa osebnih dohodkov v delovni organizaciji za preteklo leto}} \times \text{minulega dela} \times \text{korektturni faktor}$

me-	Dosedanje
izplačila	izplačila
dodatka	dodatka
za stal-	za stal-
nost	nost
7.098	
3.203	
3.400	
1.160	
814	
407	
20	
7	
30	
20	
27	
22	
20	
8	
11	
15	
14	
5	
7	
1	9
1	6
2	4
2	2
2	4
2	6
2	2

Zeleni listi INFORMATORJA se stiskajo pred ciklostilnim strojem in čakajo, kdaj jih bodo temni valjčki zgrabili in potisnili med valja ciklostila, namazana s črno tiskarsko barvo. Strah pred vpadom med vrteča se valja je velik, velika pa je tudi radovednost, kaj bo med valji in matrico nato ostalo na njihovi prednji in zadnji strani. Samo trenutek tesnobe in list se je znašel za sosedom, ki je bil pred njim, na licu pod zeleno glavo je napisana vsebina številke, nato pa sledi vrsta številčk o osebnih dohodkih preteklega meseca.

Pojavijo se novi listi brez zelene glave, z višjo zaporedno številko strani in drugo vsebino. Stiskajo se drug ob drugem in čakajo, kaj se bo z njimi zgodilo. In glej ga čudo: prišel je še tretji sosed, tudi brez zelene glave, toda hrbet mu je ostal popolnoma prazen. Le zakaj? Je zmanjkalo črk, ki so si sledile druga za drugo, je zmanjkalo barve ali pa je prostor namenjen za seštevanje številčk o OD ali minulega dela iz srednjih strani? Kdo ve? Enaki sosedje so se začeli deliti pomizi, prišel je sosed z drugega lista in glej, misel na prednji strani je z novim sose-

dom dobila zaokroženo podobo. Čudne čeljusti so se zabodle v vogale vseh teh listov papirja in postali so zaokrožena celota, kupček za kupčkom je romal po obratih, kupček je postajal vedno manjši, posamezni izvodi so šli iz rok v roke. Prvi izvod je obležal na pisalni mizi med drugimi listi papirja, kar naenkrat pa je začutil nagel sunek in z drugimi papirji obstal na robu mize. Počasi je pojenjavala vročina, sonce se je spustilo na obzorje, noč je umirila vrvež po cesti ob stavbi. Noč, spanec, dokler nenadoma ponovni sunek ne

spremeni položaja INFORMATORJA, da se znajde na okenski polici in na njega padajo še drugi listi papirja.

Le zakaj so me potiskali z zeleno glavo, zakaj po meni kar mrgoli drobnih črk, ki jih ni nihče pogledal in sedaj čepim na tej okenski polici? Le kakšna bo moja usoda: me bodo požrli ognjeni zublji, me bodo namočile debele vodne kaplje in odnesle neznano kam, bom končal v velikem kovinskem zaboju? Šel spet v veliko tovarno ter nekoč postal ponovno gladek in bel, brez teh drobnih črk? Joj, le kaj bo z menoj? Drugi izvod je začutil na sebi nežne prste ženske roke, oči so drsele po njem od črke do črke, se včasih ustavile ob zaključeni misli, drugič so se vrnile na začetek stavka in z večjo ostrino drsele od besede do besede. Tako se je začelo s čitanjem vsebine številke in končalo z zadnjo besedo.

Kar naenkrat pa na sredini levega roba začuti ostrino nohta in na listih ostane rob. Čudne čeljusti zgrabijo liste, ostri noži se zarežejo v papir in naredijo dve luknji za velikost velike črke. Roka ponese liste med zelene platnice, nekakšne žice zlezejo skozi luknji, žice se stisnejo in platnice zaprejo in obstanejo v omari. Toda glej, ob meni je sosed s prav takšno zeleno glavo, joj, za eno številko ima nižjo »hišno številko«, teden dni je starejši in prednjim je sosed z oranžno glavo. Nekakšen mir in ubranost vlada med temi zelenimi platnicami, nihče ne godrnja, ni čutiti zaskrbljenosti in nemira. Le kakšen bo naš novi sosed, bo prišel čez teden dni? Me bodo še kdaj odprli in pogledali, morda vsaj kakšen stavek ali številke. Če bo stavek, bo to tisti, ki je bil že dvakrat prebran, ali pa tisti, ki so ga oči tako hitro, skoraj neopazno preletele?

Tretji izvod je ob slovesu od sosedov obstal na robu stroja, nič kaj nežne roke so ga zgrabile, obrnile list za listom, le nekaj stavkov je morda ostalo v očeh in mislih. Vse je nekako drhtelo, se treslo, oglušujoč ropot je polnil ušesa na prednji strani, čuden vonj po nekakšni mastni tekočini je bilo čutiti med prsti. Obležal je na mastni, hrpavi mizi, polni še nekakšnega železja in orodja. Piš vetra ga je z roba mize pomaknil in skoraj navpično je padel na tla. Na sebi je začutil debelo narezano gumo in strašen pritisk. Neopoznana sila je pretrgala liste in čez nekaj časa ga je skupina drobnih ščetin porinila na pločevinasto ploščo in pristal je v sodu z še nekaj papirja, smetmi, celo ogrizki jabolk in ostanki kruha so bili zraven. Joj, le zakaj so me naredili!? Je to moja usoda?

Četrti izvod je ob slovesu od sosedu začutil hitre roke, ki so ga preganile in kar naenkrat se je znašel v žepu halje.

Nedolgo za tem je začutil šum ode in vonj mila, halja se je nekako zganila in objela ga je tema. Toda čutil je nekakšno premikanje in čez nekaj časa se je znašel v prijetno urejenem prostoru, ko so ga vzeli iz kar malo zamazane halje, nič kaj prijetnega vonja, je začutil prijeten vonj po hrani. Malo je bil sicer pomečkan, toda ob dišečih krožnikih in poslušanju govornice se je na mizi kar dobro počutil. Prenehalo je zvonjenje pribora in porcelana, odločna kretnja je poravnala zmečkanih, toda mnogo jih je še vedno ostalo. Obrnili so se listi, po zadnji strani so drseli prsti od vrstice do vrstice, slišati je bilo pomešane govornice, včasih nestrpne, druge skoraj prepirljive, v ušesih je ostajala beseda »kolo«, nekakšna čudna imena in številke. Po nekakšni odločni besedi je bilo vsega konec, nekaj drobnih in hitrih rok je grabilo list za listom, jih trgalo, mečkalo, metalo. Skoraj nič ni ostalo od lepe zelene glave in drobno urejenih črk in številčk na obeh straneh.

Izvod za izvodom je hitel iz kupa v roke, enkrat nežne, drugič zamazane, tretjič krute . . . kakšne so bile poti 450 izvodov, ki so bili natisnjeni in speti z drobno sponko. Joj, nekaj izvodov je romalo kar iz rok v roke, oči so drsele od besede do besede, slišati je bilo nekaj pogovorov, celo nejevoljnih besed, nekatere stvari kot izgleda, se celo ni dalo razumeti. Ob zamenjavi izmene je bilo čutiti celo čakanje, kot da nas je bilo premalo, da smo se izgubili ali obležali neznano kam. Naslednji dan so se nam pridružili celo sosede na bolj belem papirju, toda

glej, imeli so črno glavo in bili so nekako drugačni, kot da niso bili med tistimi črnimi valji?

Le kakšne so vse te naše poti, le zakaj so nas potiskane poslali med ljudi? Lepo je na sebi čutiti tipajoče oči in drseči pogled, toda zakaj soseda nihče ne pogleda, drugi leži zmečkan v kotu za smeti, tretji . . . le kakšna je njegova pot, je morda celo zašel med učene ljudi? Kdo ve . . .

Takšne in drugačne so poti 450 izvodov našega Informatorja teden za tedom, enkrat novice prebrane in krožijo od ust do ust, iz rok v roke; drugič spet, kot da je bil natisnjen zaman. Vsaka številka in članek pa sigurno nosi misel in sporočilo, ki je namenjeno vsem, ki čutijo pripadnost do stilizirane zanke in zavitega napisa Svilanita v glavni vsake številke. Velja se zamisliti ob vsebini vsakega članka, zakaj je bil napisan. Lepa in prijetna je misel na obročno odplačevanje kolesa in vožnjo z njim na delo in nedeljski izlet, koristen je pogovor z zakoncem in otroci o tipu in ceni, saj gre za celomesečni OD. Toda doma Informator ni dostopen sodelavcu, ki pa ga je zanimalo tudi minulo delo in dopolnitve samoupravnih aktov, saj bo osebni dohodek iz naslova minulega dela na kuverti iz meseca v mesec, v letu dni tudi za cel osebni dohodek in še več, kar za kolo in še kaj.

Star pregovor pravi, da ni vse zlato, kar se sveti in kar velja vedno ločiti dobro in slabo seme in seme od plevela.

—le

GORENJSKA
PREDILNICA

50
let

Škofja Loka

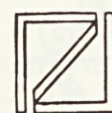
TEKSTILNI INDUSTRIJI:

- volnene, sintetične in mešane česane preje, visokokvalitetno OE bombažno prejo ter nylon preje,
- jersey pletenine za konfekcije.

TRGOVINI IN POTROŠNIKOM:

- modne pletenine »LOKA-JERSEY« iz sintetične in mešanice za vse letne čase in prilike,
- prejo za ročno pletenje »LOKA« v modnih barvah, izdelano iz čiste volne ali v mešanicah.

**KUPUJTE KVALITETNE IZDELKE GO-
RENJSKE PREDILNICE!**

UNITEX - LJUBLJANA

POSLOVNO ZDRUŽENJE
TEKSTILNE INDUSTRIJE
L J U B L J A N A
TEMELJNA ORGANIZACIJA
ZDRUŽENEGA DELA

Delovna organizacija »UNITEX« zunanja trgovina p. o. Ljubljana, Titova 81, opravlja naslednje posle:

- izvoz: vseh vrst tkanin, usnjenih in krznenih izdelkov, pletenin in konfekcije,
- uvoz: surovin, reprodukcijskega materiala, strojne opreme, utenzilij in nadomestnih delov ter barv in kemikalij,
- posreduje v zunanji trgovini,
- zastopa tuje firme,
- notranja trgovina na debelo.

**Športne
novice**

Kot v mravljišču

Prijetni sončni dnevi, podobni že poletnim, so privabili na plan vse ljubitelje rekreacije. Naše odbojgarsko igrišče v tovarniškem parku je vsak dan za urico, dve podobno mravljišču, pridne »mravljice« pa so seveda naši sodelavci, ki jim nekaj minutna sprostitvev z odbojgarsko žogo poživi in sprosti delovni dan.

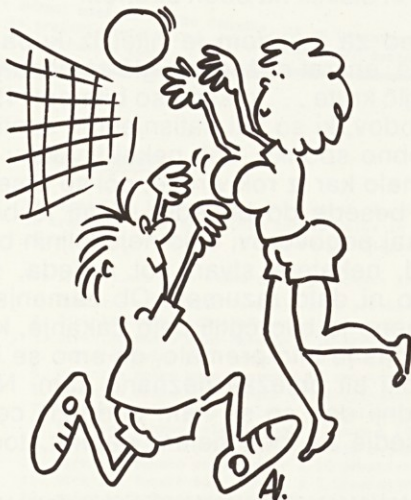
Človeku postane kar toplo pri srcu ob pogledu na številne »talente«, ki se vsak dan podijo po igrišču; žal se ti naenkrat ugreznejo v zemljo, ko se zbirajo igralci za tekmovalno ekipo; komajda se jih zbere potrebno število, največkrat pa naši ekipi nastopata nepopolni. ŽAL!

Tretji in četrti v odbojki

Čudovita sončna nedelja, prva po dolgi, pusti zimi, je seveda naše sodelavce in sodelavke vabila vsepovsod drugam, le v prazno in hladno telovadnico ne, kjer je bilo organizirano občinsko sindikalno prvenstvo v odbojki. Tudi nas osem je mikalo, da bi

čudovito vreme izkoristili za vožnjo na »Črnuškem kolesarskem maratonu«, prekraseno smuko na Krvavcu, prepotrebno delo doma, ki ga zaradi dolge zime ni bilo mogoče opraviti prej... Nas osem pravim, ker se nas je točno osem zbralo tistega jutra pred športno halo v Kamniku: Mari, Zinka, Martina, Kika in Stane, Jože, Brane in Srečo. Dejali bi za eno normalno ekipo, mi pa smo se porazdelili seveda v dve: žensko in moško. Zasmejali smo se soncu v brk in tekmečem, ki so nam neradi dovolili igrati, saj mora biti ekipa po vseh »regelcih« in »predalčkih« vsaj 5članska, da lahko igra; ker je bilo tekmovanje organizirano pod geslom VAŽNO JE SODELOVATI, NE ZMAGATI, smo šli seveda v boj!

Kakor smo vedeli in znali smo vse dopoldne odbijali, lovili, pobirali žogo, zabijali pike in si na koncu priborili tretje in četrto mesto v skupni razvrstitvi.

Zadovoljni z rezultati in priznanji nastopajočih smo se od nedeljskega dopoldneva poslovili z grenkim spoznanjem, da nekateri sodelavci za ceno lastnih užitkov pozabijo na tovarištvo in solidarnost.

Čestitke kegljačem

Ob hvali naših kegljačev se Jožetu od veselja kar zarosijo očala (pa brez zamere, op.p.); neštete proste urice, ki jih Jože preživi v »drugem domu« – kegljišču, nešteto korakov, ki jih je storil pri organizaciji kegljaških so »kronane« z resničnim uspehom: v občinski sindikalni ligi, kjer se je naša ekipa še pred dvema letoma borila za obstanek v B ligi, se je letos presentljivo zavihtela na tretje mesto v A ligi, z malo športne sreče pa bi bil rezultat lahko še boljši; a kaj bi to, pravi Jože, šport je šport, veseli smo tudi tega re-

zultata in prelepega pokala, ki smo ga »prikegljali« Svilanitu.

A to še ni konec uspehov; naši podiralci kegljev so se odlično odrezali tudi na občinskem sindikalnem prvenstvu. Ekipno so zasedli četrto mesto, Novak Franc si je pri posameznikih priboril bron, v »borbenem« tekmovalstvu pa so tudi kegljači tekmovali po načelu VAŽNO JE SODELOVATI, NE ZMAGATI! Ekipo za borbeno tekmovalce so zaradi pomanjkanja tekmovalcev sestavljale tudi ženske; pa ne, da bi ženskam očitali slabe rezultate, saj so rešile čast »Svilanita«; očitek je namenjen tistim, ki bi se tekmovalstva lahko udeležili, pa tega niso storili. Jože bi rad, da bi bilo več tekmovalcev, saj jih za tekmovalce vedno manjka in ima precej težav, preden se ekipa SVILANIT zbere na kegljišču.

Čez hribe in doline, povsod gre brez bencina

O kolesarskih podvigih vrlih kolesark in kolesarjev bomo pisali v prihodnji številki. Ta čas, ko pišemo ta prispevek, se dekleta in fantje vneto pripravljajo na potepanje s kolesi, o uspehih teh zato prihodnjič! Pa srečno!

Kika

Komur je delo sreča, mu ni težko

Skoraj ni dneva, da ne bi brali v časopisih, o produktivnosti dela, plačilu po delu, kvaliteti dela in podobno. Kaj je torej delo? Marx je zapisal v svoja dela, da je samo delo povzdignilo človeka nad vsa živa bitja in na današnje kulturno raven. V dolgih tisočletjih je človeka oblikovalo delo, delo pa je izoblikovalo orodje dela. Narava, ki nas obdaja nam ničesar ne podarja. Ona nam samo nudi dobrine, ki jih pridobivamo samo z delom. Menim, da ni večkrat izgovorjene besede med ljudmi kot je beseda »delo«. V vsakdanjem pogovoru se sprašujemo, kaj si delal, kje si delal, si dobro delal, imaš delo itd. Torej delo nas osrečuje, delo nas krepi, delo nas uči. Da bi primerno in zdravo živeli, moramo pridno, vestno in vztrajno delati. Ko je človek pričel svoje prve izgovorjene besede zapisovati, je nemalokrat zapisal tudi besedo delo. Naj zapišem stavek apostola Pavla, ki je pisal Tesaloničanom: »Že tedaj, ko smo bili pri vas, smo vam to naročili, da kdor noče delati, naj tudi ne jè. Slišimo, da žive nekateri med vami neredno in nič pravega ne delajo, ampak se ukvarjajo s praznimi rečmi. Takim ukazujemo in jih opominjamo v Gospodu, naj mirno delajo in jedo svoj kruh.« Torej te besede niso v nobenem nasprotju z nauki marksizma in današnjega časa. Družbeni in ekonomski položaj slehernega bi moral biti odvisen od osebnega dela ne pa od solidarnosti. Ne delamo samo zato, da z denarjem dosežemo določene cilje. Delo ima še drug, večji smisel. Veselimo se, kadar nam uspe opraviti zahtevno delo. Radi se pohvalimo pred sosedom, prijateljem, da smo uspeli

izdelati to ali drugo stvar. Tudi delavci v tovarni so srečni in zadovoljni, če so določena dela ali večji obseg delovnih nalog uspešno opravili. To je dobra produktivnost vsakega posameznika kot vse skupnosti, od česar je odvisno ljudsko blagostanje. Toda opravljeno delo in rezultati dela nista vselej najpomembnejša! Odločujoče bistvo je, kako je opravljeno delo in človeški odnos do dela. Če smo nezainteresirani za delo, potem nam je v breme in nas dolgočasni. Vse nam je odveč, ne da bi pokazali najmanjšo voljo do dela. Kritika in vzgoja je nekaterim kot »bob ob steno«. Vsako delo le z odporom in godrnjanjem opravijo. Najrajši se skrivajo po kotih in skrivalnicah. Venomer pogledujejo na uro, kdaj bo odmor, kdaj bo konec delavnika.

Ob koncu delavnika mu vse pade iz rok, ne da bi predmet, ki ga obdeluje dokončal ali pospravil delovno mesto. Taki delavci s svojim obnašanjem in nevestnim delom spravljajo v nevoljo še tiste, ki jim delo ni breme. Mar ne bi bilo bolje, da tak delavec ne združi svojega dela v skupnosti. Taki ljudje so zajedavci pridnih delavcev in to kar počno ni pravično ne po božjih, ne po

posvetnih postavah. Ljudje, ki delajo marljivo in čutijo v delu notranjo srečo so tako dobri, da nedelavnim dajejo od svojega in jih tudi ne izobčijo iz združenega dela.

Po mojem mnenju tudi sredstva javnega obveščanja destimulativno vplivajo na delovno storilnost in odnos do dela. Kar naprej razglašajo da delavec ni stimuliran za opravljeno delo, zato ne dela dovolj učinkovito. Gospodarske težave niso zajele samo naše dežele temveč cel svet. Zato bi morali dajati še večjo moralo tistim, ki jim je delo zadovoljstvo in tovarna drugi dom. Tistim pa, ki je delo breme pa takšne trditve pridejo prav, ker zagovarjajo nedelo. Res je, da vsak človek dela zato, da si ustvari določeno življenjsko raven. Toda v času, ki ga živimo bi morali biti bolj enotni in še z večjim zagonom prijeti za delo. Poglejmo na primer, kaj se dogaja s čebelami, kadar pride do krize. Tudi njim ni narava vedno naklonjena. Čebelje paše je premalo, hrane primanjkuje. Najprej očistijo svojo družino, izmečejo trote in nedelavne čebele. Potem grejo složno na skromno pašo, kajti narava jih sili, da morajo preživeti.

Te besede sem napisal zato, da bi ljudje spoznali, da ni vsa sreča v velikosti pogače. Mnogo so srečnejši ob delu in manjšem kosu pogače. Poskušajmo poiskati vzroke, ki nas notranje ovirajo pa bomo morda ugotovili, da smo imeli napačno predstavo. Tako bomo dobili boljši odnos do dela, ga bomo lažje, hitreje in bolje opravili. Z boljšim delom in z več dela ter z manjšim naporom bo tudi naš socialni položaj trdnjši.

Alojz Konda

**PREDILNICA
LITIJA v Litiji p. o.
61270 LITIJA**

Predilnica Litija nudi:
kardirano in česano bombažno,
statično in sintetično
enojno in sukano prejo
v vseh barvah in efektne
sukance.

**Za
razvedrilo**

Kar debelo smo pogledali v vsebino bele kuverte, ki je prispela že meseca aprila na naslov našega Uredniškega odbora. Ne zgodi se velikokrat, da bi za »cjtng« Svilanitovcev prispel kakšen prostovoljni prispevek, sploh pa ne s takšno vsebino, kot je bila ta. Tovarišica Štefanič Rozka se nas je spomnila s prav prijetnimi pesmicami, šalo in rebusi z željo, da bi naše glasilo še pridobilo na razvedrilu in pestrosti. Rozki se za prispevke prav lepo zahvaljujemo, ker pa prijetnih stvari ne sme biti naenkrat preveč, bomo njene prispevke objavljali po »drobtinicah«. Moramo pa se ji tudi opravičiti, ker pesmi, ki je bila primerna za praznično majsko številko nismo objavili, ker je bilo gradivo za to izdajo že v tisku. Zdaj pa kar začnimo:

POZDRAV (upokojevcem)

*Zdravi in srečni bodite!
Če cene poskočijo
mal zamizite
in pas zategnite.*

*Je dosti vsega,
še več vsega bo
seveda, če nas prej
pobralo ne bo.*

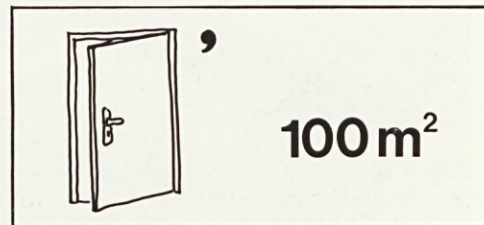
*V nebo se ozrite
tudi tam kaj dobite . . .*

*Kaplje dežja,
žarke sonca
cena enaka je
za vsa srca.*

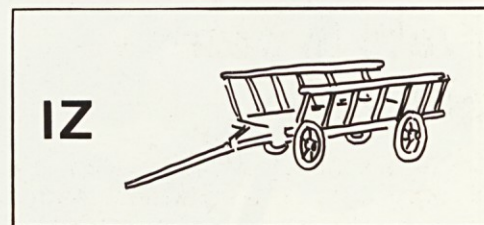
*Vsa ta dobrotja je
že kar velika –
svoboda in mir
ter vsem čim več zdravja
pa pika.*

*Naj upanje ostane nam
saj to je poceni,
ko dinarji, dolarji
so tako dragoceni.*

Kdo je to?

Kaj je to?

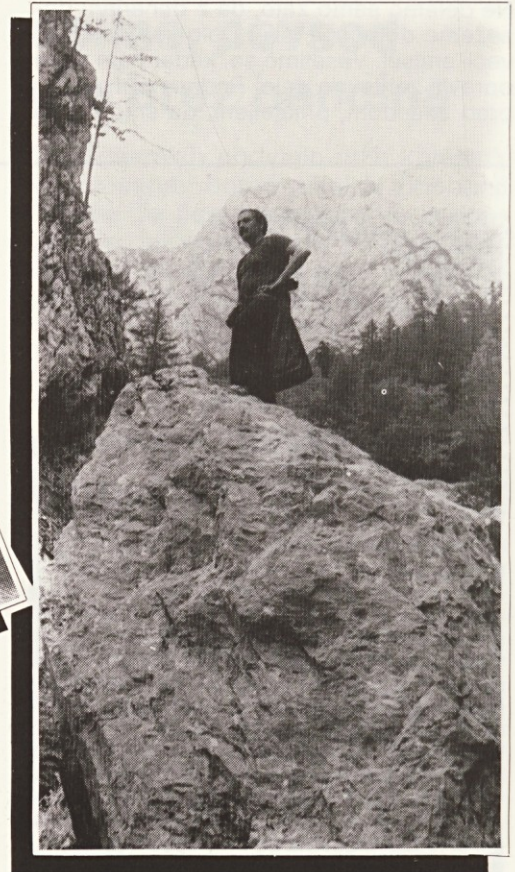
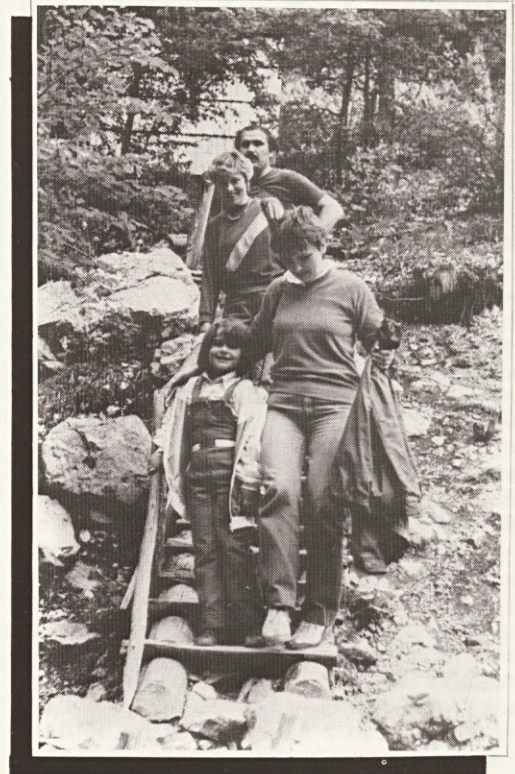

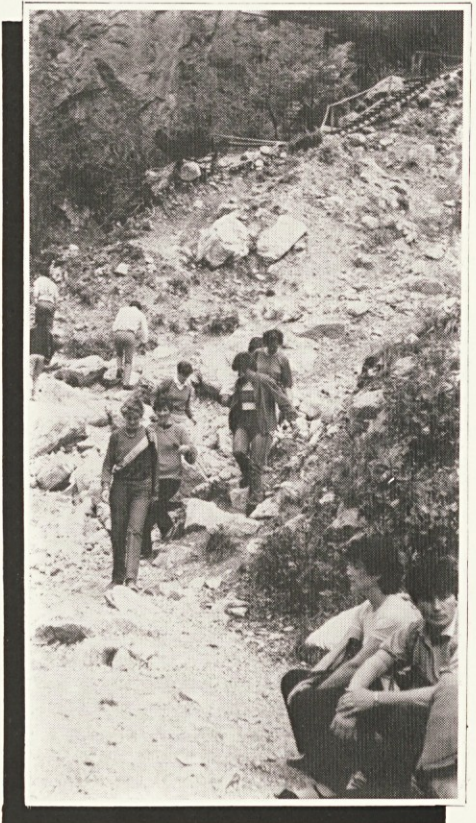
Mejdun, tale Rozka pa zna, kajne?
Pa srečno do prihodnjic!

Uredništvo

Naš sindikalni dan

Za vaš spominski album

Svilanit

